

POLIISIN HALLINTORAKENTEEEN KEHITTÄMISHANKE (PORA III)

Toimeenpanon loppuraportti

4/2014

SISÄLLYS

1. TOIMEENPANO Hankkeen taustat ja tavoitteet	14
2. TOIMEENPANO Hankkeen organisaatio, resurssit ja työtavat	15
2.1 Hankeorganisaatio.....	15
2.1.1 PORA III -täytäntöönpanon valtakunnallinen projektiryhmä	15
2.1.2 Alueelliset projektiryhmät.....	17
2.1.3 Liikkuvan poliisiin, Keskusrikospoliisiin, Suojelupoliisiin, Poliisiammattikorkeakoulun ja Poliisihallituksen projektiryhmät	18
2.1.4 Uudistuksen käsittely YT-elimissä	18
2.2 Työskentelyperiaatteet ja projektityökalut.....	19
2.2.1 Työskentelyperiaatteet	19
2.2.2 Projektityökalut	19
3. PORA III -TOIMEENPANON LÄHTÖKOHDAT, STRATEGISET PAINOALUEET, ARVOT JA TAVOITTEET SEKÄ TOTEUTUKSEN AIKATAULUTUS	20
3.1 Lähtökohdat ja strategiset painoalueet.....	20
3.2 PORA III -tavoitteet	21
3.3 Arvot osana PORA III -täytäntöönpanoa.....	23
3.4 Rakenneuudistuksen täytäntöönpanon aikataulut.....	23
4. JOHTAMIS- JA PÄÄTÖKSENTEKOJÄRJESTELMÄN SEKÄ JOHTAMISOSAAMISEN KEHITTÄMINEN POLIISIHALLINNOSSA.....	25
4.1 Poliisihallinnon keskitettyä johtamista terävöitetään.....	25
4.2 Poliisin johtoryhmä.....	25
4.3 Tulosojohtamisen kehittäminen.....	26
4.4 Johtamisosaamisen kehittäminen	27
5. POLIISIHALLINNON YKSIKÖIDEN ORGANISAATIO, TEHTÄVÄT JA TOIMINTAROOLI	28
5.1 Poliisihallituksen organisaatio, tehtävät ja toimintarooli.....	28
5.2 Poliisilaitosten organisaatio, tehtävät ja toimintarooli	29
5.3 Toimipisteet ja yhteispalvelu	32
5.4 Muutokset valtakunnallisten yksiköiden organisaatioihin.....	33
5.4.1 Liikkuva poliisi	33
5.4.2 Keskusrikospoliisi	34
5.4.3 Suojelupoliisi.....	35
5.4.4 Poliisiammattikorkeakoulu	35
5.4.5 Poliisin tekniikkakeskus.....	36
6. POLIISILAITOSTEN JA VALTAKUNNALLISTEN YKSIKÖIDEN TOIMINTAPROSESSIN SUUNNITTELU JA ORGANISOINTI	38
6.1 Hallinto- ja esikuntapalvelut	38
6.2 Rikostorjunta	41
6.3 Valvonta- ja hälytystoiminta	42
6.4 Lupapalvelut	42
6.5 Kansainväliset toiminnot	43
6.6 Sidosryhmäyhteistyö	43
6.6.1 Poliisin neuvottelukuntien rakenteen ja toiminnan kehittäminen	44
6.7 Kielellisten palvelujen järjestäminen	44
7. POLIISIYKSIKÖIDEN VÄLISEN YHTEISTOIMINNAN KEHITTÄMINEN	45
7.1 Tilannekuvajärjestelyt.....	45
7.2 Poliisilaitosten välinen yhteistoiminta.....	45

8. MUUTOSVAIHEEN HENKILÖSTÖJÄRJESTELYT JA HENKILÖSTÖPOLITIikka	46
8.1 Ilmoittautumiskierrokset	47
8.2 Muutosvaiheen henkilöstösuunnitelmien tekeminen	48
8.2.1 Työhyvinvointi muutoksessa.....	48
8.2.2 Osaamisen varmistaminen muutoksessa	49
8.3 Muutosturva.....	49
8.3.1 Virkasuhteen pysyvyys	49
8.3.2 Palkkaus.....	49
8.3.3 Virka- ja tehtäväjärjestelyt, uudelleensijoitusmahdollisuudet poliisihallinnon/valtionhallinnon sisällä.....	50
8.3.4 Tukitoimet muutoksessa	50
9. PORA III -Viestintäsuunnitelma.....	51
9.1 Valtakunnallinen viestintäsuunnitelma.....	51
9.2 Paikalliset viestintäsuunnitelmat.....	52
10. ASIakIRJAHallINTO	53
11. PORA ICT -HANKE JA TOIMITILAHANKE.....	54
12. PORA III -HANKKEEN Riskienhallinta, seuranta ja arviointi SEKÄ KUSTANNUKSET	55
12.1 Riskienhallinta	55
12.2 Seuranta ja arviointi	56
12.3 PORA III -täytäntöönpanon kustannukset	57
LIITE 1: PORA III -HANKKEEN TÄYTÄNTÖÖNPANO	59
TÄYTÄNTÖÖNPANON AikATAULU	62

Tekijät (toimielimiestä nimi, puheenjohtaja ja sihteeri) Poliisin hallintorakenneuudistus (PORA III) Poliisin PORA III -valtakunnallinen projektiryhmä Puheenjohtaja poliisiylijohtaja Mikko Paatero Sihteeri hankejohtaja Jorma Issakainen	Julkaisun laji Loppuraportti Toimeksiantaja Sisäministeriö Toimielimen asettamispäivä 16.10.2012
Julkaisun nimi Poliisin hallintorakenteen kehittämishanke (PORA III) - Toimeenpanon loppuraportti	
Julkaisun osat	
Tiivistelmä Vuoden 2012 alussa arvioitiin, että poliisin nykyisen palvelutason ylläpitäminen nykyisillä toimintavoimilla, resursseilla ja rakenteilla johtaisi vuoteen 2016 mennessä noin 70 miljoonan euron alijäämään. Kevään 2012 kehysriihessä räätälöitiin kokonaisratkaisu, joka koostuu määrärahan tasokorotuksesta (30 m€), hallintorakenteen uudistamisesta (25–30 m€) ja toiminnan tehostamisesta (10–15 m€). Sisäministeriö asetti 12.4.2012 PORA III -hankeryhmän, jonka tehtävänä oli laatia esitys hallintorakenneuudistuksen päälinjauksiksi. Työryhmän esitys valmistui elokuussa 2012 ja esitys täydentäviksi päälinjauksiksi helmikuussa 2013. Sisäministeriö antoi uudistuksen toimeenpanoa koskevat linjaukset 2.10.2012 ja täydentävät linjaukset 15.2.2013. Samalla Poliisihallitukselle annettiin toimivalta toimeenpanna uudistus annettujen linjausten mukaisesti. Uudistuksen toimeenpanoa varten Poliisihallitus asetti 8.10.2012 hankejohdon ja 16.10.2012 valtakunnallisen PORA III -projektiryhmän valmistelemaan ja toteuttamaan uudistukseen liittyvät käytännön toimenpiteet. Hallintorakenneuudistuksessa tehtiin mm. seuraavat toimenpiteet: • Poliisilaitosten määrä vähennettiin 24:stä 11:een. • Liikkuva poliisi hallinnollisena virastona lakkautettiin ja sen tehtävät ja henkilöstö siirrettiin pääosin paikallispoliisiin. • Poliisin tekniikkakeskus hallinnollisena virastona lakkautettiin ja sen tehtävät ja henkilöstö siirrettiin pääosin poliisihallitukseen. • Poliisin vastuualueet aluehallintovirastoissa purettiin ja niiden tehtävät siirrettiin pääosin paikallispoliisiin ja henkilöstö osin Poliisihallitukseen ja osin paikallispoliisiin. • Keskusrikospoliisin viisi toimipaikkaa lakkautettiin ja niiden tehtävät ja henkilöstö sijoitettiin osin Keskusrikospoliisiin ja osin paikallispoliisiin. • Poliisihallituksen organisaatorakennetta kevennettiin siirtymällä kahdeksan yksikön mallista kolmen yksikön malliin ja sijoittamalla arpajais- ja asehallinto, turvallisuusalan valvonta ja Poliisin tekniikkakeskuksesta siirtyneet tehtävät Poliisihallitukseen organisoituna erilleen poliisin ylijohtotehtävistä. • Liikenneturvallisuuskeskukset lakkautettiin ja niiden toiminnot sijoitetaan 1.6.2014 mennessä Helsingin poliisilaitoksen yhteyteen. • Sijoitettiin 670 johto-, hallinto-, esikunta- ja tukitehtävissä toiminutta henkilöä uusiin tehtäviin. • Valmisteltiin suunnitelma tarpeettomista toimitiloista luopumiseksi ja toimitilatehokkuuden parantamiseksi. • Valmistauduttiin poliisikoulutuksen uudistukseen.	

Tiivistelmä Säästötavoitteiden toteutumista ja poliisitoiminnan tason säilymistä seurataan ja arvioidaan säännöllisesti Poliisihallituksessa ja PORA III -hankeryhmässä. Toimenpiteiden toteutumista ja poliisin menojen kehitymistä arvioidaan vuosittain kehyspäästösten yhteydessä. Sisäisen turvallisuuden ministeriöryhmä seuraa uudistuksen toteutumista ja sen vaikutuksia poliisitoimintaan. Eduskunnalle annetaan hallintouudistuksen toteutumista käsittelevä raportti vuoden 2014 lopussa.		
Asiasanat Hallintorakenteen kehittäminen, organisaatiouudistus, poliisi, poliisihallinto, poliisitoimi		
Sarjan nimi ja numero Poliisihallituksen julkaisusarja 4/2014		
ISSN-L: 1798-7121	ISSN (painettu): 1798-7121	ISSN (verkkojulkaisu): 2242-5640
ISBN (painettu): 978-952-491-941-9		ISBN (verkkojulkaisu): 978-952-491-932-6
Kokonaissivumäärä 64	Kieli Suomi	Luottamuksellisuus Julkinen
Julkaisija Poliisihallitus		

Författare (organ, ordförande och sekreterare) Omstrukturering av polisförvaltningen (PORA III) Polisens riksomfattande PORA III projektgrupp Ordförande polisöverdirektör Mikko Paatero Sekreterare projektledare Jorma Issakainen	Typ av publikation Slutrapport Uppdragsgivare Inrikesministeriet Datum för tillsättandet av organet 16.10.2012
Publikation Projektet för utveckling av polisens förvaltningsstruktur (PORA III) - Slutrapport om verkställandet	
Publikationens delar	
Referat Enligt en bedömning i början av 2012 skulle upprätthållandet av polisens nuvarande servicenivå med nuvarande tillvägagångssätt, resurser och strukturer leda till ett underskott på cirka 70 miljoner euro senast 2016. Under ramförhandlingarna våren 2012 skräddarsyddes en helhetslösning som utgörs av en nivåförhöjning av anslaget (30 mn €), en omstrukturering av förvaltningen (25–30 mn €) och en effektivisering av verksamheten (10–15 mn €). Inrikesministeriet tillsatte den 12 april 2012 en projektgrupp för PORA III, vars uppgift var att lämna ett förslag till huvudsakliga riktlinjer för omstruktureringen av polisförvaltningen. Arbetsgruppens förslag var klart i augusti 2012 och förslaget till kompletterande huvudsakliga riktlinjer i februari 2013. Inrikesministeriet fastställde riktlinjerna som gällde verkställandet av reformen den 2 oktober 2012 och de kompletterande riktlinjerna den 15 februari 2013. Samtidigt fick Polisstyrelsen befogenheter att verkställa reformen i enlighet med de givna riktlinjerna. För att verkställa reformen tillsatte Polisstyrelsen den 8 oktober 2012 en projektledning och den 16 oktober 2012 den riksomfattande projektgruppen PORA III som beredde och genomförde det praktiska arbetet i anslutning till reformen. Omstruktureringen av förvaltningen omfattade bl.a. följande åtgärder: • Antalet polisinrättningar minskades från 24 till 11. • Rörliga polisen som administrativt ämbetsverk drogs in och dess uppgifter och anställda flyttades i huvudsak över till den lokala polisen. • Polisens teknikcentral som administrativt ämbetsverk drogs in och dess uppgifter och anställda flyttades i huvudsak över till Polisstyrelsen. • Polisens ansvarsområden i regionförvaltningsverken upphävdes och deras uppgifter överfördes i huvudsak till den lokala polisen och de anställda dels till Polisstyrelsen och dels till den lokala polisen. • Centralkriminalpolisens fem verksamhetsorter drogs in och deras uppgifter och anställda flyttades dels över till Centralkriminalpolisen och dels till den lokala polisen. • Polisstyrelsens organisationsstruktur förenklades genom att övergå från en modell med åtta enheter till en modell med tre enheter. Dessutom överfördes lotteri- och vapenförvaltningen, övervakningen av säkerhetsbranschen och uppgifterna som överförts från Polisens teknikcentral till Polisstyrelsen skilt organiserade från de uppgifter som åligger polisens högsta ledning. • Trafiksäkerhetscentralerna har lagts ner och deras verksamhet överförs före den 1 juni 2014 till Helsingfors polisinrättning. • 670 personer som utfört lednings-, förvaltnings-, stabs- och stöduppgifter omplacerades. • En plan för att avstå från onödiga lokaler och för att effektivera lokalerna bereddes. • En reform av polisutbildningen förbereddes.	

Referat Polisstyrelsen och projektgruppen för PORA III följer och bedömer regelbundet hur sparmålen nås och hur nivån på polisverksamheten upprätthålls. Genomförandet av åtgärderna och utvecklingen av polisens utgifter bedöms årligen i samband med rambesluten. Ministerarbetsgruppen för den inre säkerheten följer förverkligandet av reformen och dess inverkan på polisverksamheten. Rapporten om genomförandet av förvaltningsreformen överlämnas till riksdagen i slutet av 2014.		
Nyckelord Utveckling av förvaltningsstrukturen, organisationsreform, polisen, polisförvaltningen, polisväsendet		
Seriens namn och nummer Polisstyrelsens publikationsserie 4/2014		
ISSN-L: 1798-7121	ISSN (tryckt): 1798-7121	ISSN (elektronisk): 2242-5640
ISBN (tryckt): 978-952-491-941-9		ISBN (elektronisk): 978-952-491-932-6
Sidantal 64	Språk Finska	Sekretessgrad Offentlig
Utgivare Polisstyrelsen		

1. TOIMEENPANO Hankkeen taustat ja tavoitteet

Sisäasiainministeriö asetti 12.4.2012 PORA III -kehittämishankkeen¹ toimikaudelle 12.4.2012 – 31.12.2015. Hankkeen valtakunnallinen hanketyöryhmä antoi esityksensä PORA III:n päälinjauksiksi² 21.8.2012 ja täydentäviksi päälinjauksiksi³ 13.2.2013. Hankeryhmä seuraa päätösten toimeenpanoa vuoden 2015 loppuun asti. Sisäasiainministeri antoi 2.10.2012 linjaukset⁴ ja 15.2.2013 täydentävät linjaukset⁵ PORA III -rakenneuudistuksen toimeenpanosta.

Sisäasiainministerin linjauksissa Poliisihallitukselle annettiin toimivalta panna täytäntöön PORA III -rakenneuudistus. Poliisiosastolla oli toimivalta antaa linjausten täytäntöönpanoa koskevia tarkempia määräyksiä. Toimenpiteiden täytäntöönpanossa tuli linjausten mukaisesti huolehtia hankeraportissa mainittujen toiminnallisten, taloudellisten, henkilöstö- ja säästötavoitteiden toteutumisesta ja seurannasta.

Vuoden 2012 alussa arvioitiin, että poliisin nykyisen palvelutason ylläpitäminen nykyisillä toimintatavoilla, resursseilla ja rakenteilla johtaisi vuoteen 2016 mennessä noin 70 miljoonan euron alijäämään. Kevään 2012 kehysriihessä räätälöitiin kokonaisratkaisu, joka koostuu määrärahan tasokorotuksesta, hallintorakenteen uudistamisesta (PORA III) ja toiminnan tehostamisesta.

Hallituksen kehyspäätöksessä myönnetty tasokorotus on täysimääräisenä vuoden 2016 tasolla noin 30 miljoonaa euroa. Hallintorakenteen uudistamisella tavoitellaan 25 - 30 miljoonan euron kustannussäästöjä erityisesti johtorakenteista, hallinto-, esikunta- ja tukitoimista sekä toimitiloista. Operatiivisten toimintojen kehittämisen tavoitteena on 10 - 15 miljoonan euron säästö, joka vastaa 150 - 200 henkilötyövuotta. Jos hallintorakenneuudistuksen säästövaikutukset jäävät alle 25 miljoonan euron, on erotus katettava operatiivisesta toiminnasta, jolla tulisi olemaan erittäin kielteinen vaikutus poliisitoiminnan tasoon.

Hanketyöryhmän esityksessä hallintorakenteen uudistuksessa tavoiteltavat säästöt jakautuvat seuraavasti:

- Poliisihallitus 2,4 miljoonaa
- paikallispoliisi 8,3 miljoonaa
- Liikkuva poliisi 6,4 miljoonaa
- Keskusrikospoliisi 0,6 miljoonaa
- Suojelupoliisi 0,2 miljoonaa
- Poliisiammattikorkeakoulu 4,2 miljoonaa
- Poliisin tekniikkakeskus 0,9 miljoonaa
- kohdentamattomat toimitilakustannukset 2,8 miljoonaa
- ulkoinen rahoitus 2,9 miljoonaa

Tässä loppuraportissa on valtakunnallisen hanketyöryhmän raportin linjaukset sekä sisäasiainministerin linjaukset esitetty sinisellä raamituksella asianomaisissa kohdissa.

1 Sisäasiainministeriö, SM022:00/2012, 12.4.2012

2 Sisäasiainministeriö, Poliisin hallintorakenneuudistus PORA III - päälinjaukset, sisäasiainministeriön julkaisu 34/2012, 21.8.2012

3 Sisäasiainministeriö, Poliisin hallintorakenneuudistus PORA III - täydentävät päälinjaukset, sisäasiainministeriön julkaisu 6/2013, 13.2.2013

4 Sisäasiainministeriö, SM022:00/2012, 2.10.2012

5 Sisäasiainministeriö, SM022:00/2012, 15.2.2013

2. TOIMEENPANO Hankkeen ORGANISAATIO, RESURSSIT JA TYÖTAVAT

Hankkeen toimeenpanossa käytetyt käsitteet:

Työsuunnitelmapohja: Asiakirja, jossa määritetään hankkeen organisointi, hankeorganisaation tehtävät ja toimintatavat sekä ne periaatteet ja linjaukset, joiden pohjalta yksityiskohtaisempi suunnittelu ja toteutus tehdään.

Valtakunnallinen projektiryhmä: 16.10.2012 asetettu, Poliisihallituksen, poliisin valtakunnallisten yksiköiden, uusien poliisilaitosalueiden ja henkilöstöjärjestöjen edustajista koostuva valtakunnallista valmistelua linjaava ja seuraava ryhmä.

Alueellinen projektiryhmä: 20.11.2012 asetettu, uuden poliisilaitosalueen, poliisin valtakunnallisten yksiköiden, henkilöstön ja henkilöstöryhmien edustajista koostuva alueellista valmistelua tekevä, koordinoiva ja seuraava ryhmä.

Valtakunnallisen yksikön projektiryhmä: Poliisin valtakunnallisessa yksikössä tehtävää valmistelua varten asetettu ao. yksikön ja sidosryhmien edustajista koostuva ryhmä.

Valtakunnallinen alatyöryhmä: Erikseen määritettyä valtakunnallista valmistelutehtävää varten asetettu Poliisihallituksen, poliisin valtakunnallisten yksiköiden ja poliisilaitosten asiantuntija-edustajista koostuva ryhmä.

Alueellinen alatyöryhmä: Alueellisen projektiryhmän alaisuudessa toimiva erikseen määritettyä alueellista valmistelua tekevä asiantuntijoista koostuva ryhmä.

Muu työryhmä: Valtakunnallisen tai alueellisen alatyöryhmän erikseen määritettyä tehtävää tai valmistelua varten asettama asiantuntija- tai pienryhmä.

2.1 HANKEORGANISAATIO

Poliisihallituksen 8.10.2012 tekemällä päätöksellä nimettiin PORA III -hankejohto. Hankejohtajaksi nimitettiin poliisiylitarkastaja Jorma Issakainen Poliisihallituksesta ja hankesihteeriksi nimitettiin yksikön sihteerin Taina Rihtniemi Poliisihallituksesta. Hankejohtajan toimikausi oli 15.10.2012 - 28.2.2014.

Hankejohtajan tehtävänä oli toimia PORA III -uudistuksen täytäntöönpanon suunnittelu- ja toteutusvaiheen hankejohtotehtävissä, erityisesti toimeenpanon työsuunnitelman laadinta, työsuunnitelmaan kirjattujen linjausten toimeenpanon yhdenmukaisuuden varmistaminen sekä henkilöstöjärjestelyihin liittyvän ilmoittautumismenettelyn ohjaaminen ja seuranta.

Poliisihallitus vahvisti 16.10.2012 toimeenpanohankkeelle seuraavan hankeorganisaation⁶:

2.1.1 PORA III -täytäntöönpanon valtakunnallinen projektiryhmä

PORA III -täytäntöönpanon valtakunnallisen projektiryhmän tehtävänä oli valmistella ja käsitellä uudistuksen toimeenpanon linjaukset ja ohjeistus sekä seurata ja ohjata uudistuksen käytännön toimeenpanoa sen alaisissa poliisiyksiköissä. Valtakunnallisen projektiryhmän kokoonpano uusien poliisilaitosten poliisipäälliköiden nimittämiseen 11.7.2013 saakka oli seuraava:

6 Poliisihallitus, 2020/2012/3755, 16.10.2012

Poliisiylijohtaja Mikko Paatero, Poliisihallitus, puheenjohtaja
Hankejohtaja Jorma Issakainen, Poliisihallitus, sihteeri
Hankesihteeri Taina Rihtniemi, Poliisihallitus, tekninen sihteeri

Jäsenet:

- Poliisijohtaja Robin Lardot, Poliisihallitus, varapuheenjohtaja
- Poliisijohtaja Seppo Kolehmainen, Poliisihallitus
- Hallintojohtaja Arto Nieminen, Poliisihallitus
- Lupahallintojohtaja Anne Aaltonen, Poliisihallitus
- Kehitysjohdaja Tomi Vuori, Poliisihallitus
- Suunnittelu- ja talousjohtaja Tiina Eränkö, Poliisihallitus
- Tekninen johtaja Pirkko Paavola-Häggblom, Poliisihallitus
- Poliisipäällikkö Jukka Riikonen, Helsingin poliisilaitos, varajäsen apulaispoliisipäällikkö Lasse Aapio, Helsingin poliisilaitos
- Poliisipäällikkö Jari Liukku, Länsi-Uudenmaan poliisilaitos, varajäsen apulaispoliisipäällikkö Jarmo Pitkämäki, Länsi-Uudenmaan poliisilaitos
- Poliisipäällikkö Kari Tiittula, Itä-Uudenmaan poliisilaitos, varajäsen poliisipäällikkö Matti Tohkanen, Keski-Uudenmaan poliisilaitos
- Poliisipäällikkö Ossi Lähdesmäki, Kymenlaakson poliisilaitos, varajäsen poliisipäällikkö Jyrki Wasastjerna, Etelä-Karjalan poliisilaitos
- Poliisipäällikkö Tapio Saarni, Päijät-Hämeen poliisilaitos, varajäsen poliisipäällikkö Osmo Ovaska, Kanta-Hämeen poliisilaitos
- Poliisipäällikkö Tapio Huttunen, Varsinais-Suomen poliisilaitos, varajäsen poliisipäällikkö Timo Vuola, Satakunnan poliisilaitos
- Poliisipäällikkö Aapo Nuotio, Pirkanmaan poliisilaitos, poliisipäällikkö Markku Luoma 1.1.2013 alkaen, varajäsen apulaispoliisipäällikkö Mikael Rekola, Pirkanmaan poliisilaitos
- Poliisipäällikkö Jouko Potinkara, Etelä-Pohjanmaan poliisilaitos, varajäsen poliisipäällikkö Jussi Perttu, Pohjanmaan poliisilaitos
- Poliisipäällikkö Kari Heimonen, Pohjois-Savon poliisilaitos, varajäsen poliisipäällikkö Taisto Huokko, Etelä-Savon poliisilaitos
- Poliisipäällikkö Sauli Kuha, Oulun poliisilaitos, varajäsen poliisipäällikkö Esa Heikkinen, Koillismaan poliisilaitos
- Poliisipäällikkö Martti Kallio, Lapin poliisilaitos, varajäsen poliisipäällikkö Seppo Kinnunen, Peräpohjolan poliisilaitos
- Päällikkö, poliisineuvos Kari Rantala, Liikkuva poliisi, varajäsen apulaispäällikkö Marko Lavikkala, Liikkuva poliisi
- Päällikkö, poliisineuvos Rauno Ranta, Keskusrikospoliisi, varajäsen apulaispäällikkö Tero Kurenmaa, Keskusrikospoliisi
- Päällikkö, poliisineuvos Antti Peltari, Suojelupoliisi, varajäsen apulaispäällikkö Petri Knape, Suojelupoliisi
- Rehtori Kimmo Himberg, Poliisiammattikorkeakoulu, varajäsen koulutusjohtaja Petri Alkiora, Poliisiammattikorkeakoulu
- Johtaja Heikki Riippa, Poliisin tekniikkakeskus, varajäsen tuotantopäällikkö Jouni Jantunen, Poliisin tekniikkakeskus
- Apulaispoliisipäällikkö Antero Rytkölä, Juko ry, varajäsen apulaispoliisipäällikkö Harri Kangas, Juko ry
- Puheenjohtaja Yrjö Suhonen, Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry, varajäsen rikosylikonstaapeli Heikki Pyhälamm, Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry
- Osastosihteeri Leena Höysniemi-livonen, Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry, varajäsen osastosihteeri Arja Salin, Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry
- Pääluottamusmies Ari Huuskonen, JHL ry, varajäsen luottamusmies Veijo Niemi, JHL ry

Projektiryhmän kokoonpanoa muutettiin⁷ poliisipäällikköiden nimitysten jälkeen siten, että varsinaisiksi jäseniksi poliisipäällikkö Kari Heimosen sijaan tuli poliisipäällikkö Taisto Huokko, poliisipäällikkö Kari Tiittulan sijaan tuli Liikkuvan poliisin päällikkö Kari Rantala, Liikkuvan poliisin

⁷ Poliisihallitus, 2020/2012/3755, 17.10.2013

päällikön Kari Rantalan sijaan tuli Liikkuvan poliisin apulaispäälikkö Marko Lavikkala ja uudeksi jäseneksi Poliisihallituksen yksikön päälliköksi nimitetty poliisipäälikkö Jyrki Wasastjerna.

Lisäksi muista nimitys- ja virkavapaussyistä varsinaisiksi jäseniksi poliisipäälikkö Aapo Nuoti-on sijaan tuli poliisipäälikkö Markku Luoma, poliisipäälikkö Jari Liukun sijaan tuli poliisipäälikkö Lasse Aapio ja Keskusrikospoliisin päällikön Rauno Rannan sijaan uudeksi Keskusrikospoliisin päälliköksi nimitetty Robin Lardot.

Varajäsenyyksiin tehtiin nimitys- ja sijoittamispäätöksistä aiheutuneet muutokset.

Puheenjohtajan päätöksellä valtakunnalliselle projektiryhmälle perustettiin kaksi alatyöryhmää; hallinto-, esikunta- ja tukitehtävien järjestämistä valmistellut HALE-työryhmä⁸ ja tietoteknisiä järjestelyjä valmistellut ja toteuttanut ICT-työryhmä⁹. Lisäksi valmistelussa käytettiin olemassa olevia poliisin asiantuntijaverkostoja valmistelevaan valtakunnalliselle projektiryhmälle selvityksiä ja ehdotuksia toimeenpanon ohjauksen laatimiseksi.

Valtakunnallinen projektiryhmä kokoontui 15 kertaa 29.10.2012 - 12.12.2013. Projektiryhmässä hyväksyttiin valtakunnallinen työsuunnitelma ja henkilöstöjärjestelyjen periaatteet sekä käsiteltiin kaikki merkittävimmät linjausta vaatineet asiat. Projektiryhmän kokouksista laadittiin muistiot, jotka valmisteluasiakirjojen ohella tallennettiin PORA III neukkariin.

2.1.2 Alueelliset projektiryhmät

Alueellisten projektiryhmien tehtävänä oli valmistella ja käsitellä PORA III -rakenneuudistuksen täytäntöönpanoa uudella poliisilaitosalueella valtakunnallisen projektiryhmän työskentelyn pohjalta laadittujen Poliisihallituksen linjausten ja ohjeiden mukaisesti.

Siihen asti, kunnes uusien poliisilaitosten poliisipäälliköt oli valittu, puheenjohtajana alueellisessa projektiryhmässä toimi PORA III -täytäntöönpanon valtakunnallisessa projektiryhmään jäseneksi nimetty poliisipäällikkö. Poliisipäälliköiden nimitysten jälkeen projektiryhmien puheenjohtajina toimivat uusien poliisilaitosten nimitetyt poliisipäälliköt.

Jäsenenä alueellisissa projektiryhmissä olivat:

- uuden poliisilaitosalueen muut silloiset poliisipäälliköt
- uuden poliisilaitosalueen apulaispoliisipäälliköt
- Liikkuvan poliisin edustaja(t)
- KRP:n edustaja
- viestinnän edustaja
- eri henkilöstöryhmien edustajat
- paikalliset järjestöjen edustajat

Poliisihallitus vahvisti alueellisten projektiryhmien kokoonpanon¹⁰ sen puheenjohtajaksi nimetyn poliisipäällikön esityksestä.

Projektiryhmä sai puheenjohtajan päätöksellä asettaa alatyöryhmiä projektiryhmän työskentelyn tueksi. Alatyöryhmiä asetettiin kaikissa uusissa poliisilaitosalueissa. Alatyöryhmien määrää ja työryhmien työskentelyyn osallistuneitten henkilöiden määrästä ei ole tehty tarkempaa selvitystä.

8 Poliisihallitus, 2020/2012/4075, 7.12.2012

9 Poliisihallitus, 2020/2012/4075, 14.1.2013

10 Poliisihallitus, 2020/2012/4075, 20.11.2012 ja 2020/2012/4075, 27.11.2012 (HPL)

Projektiryhmän puheenjohtajat nimesivät uuden poliisilaitosalueen PORA III -yhdyshenkilön, jonka tehtävänä oli toimia yhdyshenkilönä hankejohtoon ja huolehtia hankkeen paikallisesta dokumentaatiosta.

2.1.3 Liikkuvan poliisiin, Keskusrikospoliisin, Suojelupoliisin, Poliisiammattikorkeakoulun ja Poliisihallituksen projektiryhmät

Liikkuvan poliisin projektiryhmän¹¹ tehtävänä oli tehdä valtakunnalliselle projektiryhmälle sen määräämät selvitykset ja esitykset liikkuvan poliisin lakkautuksen täytäntöön panemiseksi ja liikkuvan poliisin toimialaan kuuluvien tehtävien uudelleenjärjestämiseksi muissa poliisiyksiköissä.

Keskusrikospoliisin projektiryhmän¹² tehtävänä oli tehdä valtakunnalliselle projektiryhmälle sen määräämät selvitykset ja esitykset sekä valmistella Keskusrikospoliisin toimipisteiden vähentäminen, laatia muutosvaiheen henkilöstösuunnitelma sekä tehdä selvitys lakkautettavien toimipisteiden henkilöstön halukkuudesta siirtyä Keskusrikospoliisin muihin toimipisteisiin.

Suojelupoliisin projektiryhmänä toimi Suojelupoliisin laajennettu johtoryhmä¹³. Projektiryhmän tehtävänä oli tehdä valtakunnalliselle projektiryhmälle esitys siitä millä toimenpiteillä saavutetaan hankeryhmän esityksessä tavoitteeksi asetetut säästötavoitteet.

Poliisiammattikorkeakoulun projektiryhmän¹⁴ tehtävänä oli tehdä valtakunnalliselle projektiryhmälle sen määräämät selvitykset ja esitykset sekä valmistella hankeryhmän esityksessä mainitut Poliisiammattikorkeakoulun kehittämistoimenpiteet.

Poliisihallituksen projektiryhmän¹⁵ tehtävänä oli valmistella Poliisihallituksen organisaatiorakenne, prosessit, työjärjestys, resurssimitoitus ja pitkän aikavälin henkilöstösuunnitelma, henkilöstön toimenkuvat, henkilöstöjärjestelyjen linjaukset sekä asehallinnon, arpajaishallinnon, turvallisuusalan valvonnan järjestelyt ja Poliisin tekniikkakeskuksen ja AVI-toimipaikkojen lakkauttamisesta aiheutuvat järjestelyt.

Poliisihallitus vahvisti projektiryhmien kokoonpanot ja niiden tehtävät.

2.1.4 Uudistuksen käsittely YT-elimissä

PORA III -toimeenpanoa käsiteltiin säännöllisesti valtakunnallisen yhteistoimintaneuvottelukunnan ja poliisiyksiköiden YT-elinten kokouksissa projektiryhmien kokousten lisäksi.

Poliisin valtakunnallisessa yt-käsittelyssä hanke on ollut 14 kertaa 20.11.2012 - 10.12.2013. Kokouksissa on käsitelty henkilöstöjärjestelyjen periaatteet ja muut henkilöstön asemaan vaikuttavat asiat sekä toimeenpanon työsuunnitelma¹⁶. Kokouksessa on lisäksi annettu tilannekuva täytäntöönpanon vaiheista.

11 Poliisihallitus, 2020/2012/4075, 22.11.2012

12 Poliisihallitus, 2020/2012/4075, 22.11.2012

13 Poliisihallitus, 2020/2012/4075, 14.1.2013

14 Poliisihallitus, 2020/2012/4075, 14.1.2013

15 Poliisihallitus, 2020/2012/4075, 22.2.2013

16 Poliisihallitus, 2020/2012/4075, 31.1.2013

2.2 TYÖSKENTELYPERIAATTEET JA PROJEKTITYÖKALUT

2.2.1 Työskentelyperiaatteet

Täytäntöönpanohankkeen toimintaperiaatteena oli sen kaikilla tasoilla avoin, nopeaan viestintään perustuva projektityöskentely. Henkilöstölle luotiin aidot mahdollisuudet osallistua uudistuksen suunnitteluun, omien mielipiteiden esittämiseen ja kysymysten tekemiseen avointen informaatiokanavien sekä valtakunnallisten ja paikallisten informaatiotilaisuuksien kautta.

Projektidokumentaatio laadittiin Aspossa ja vietiin PORA III -SharePoint-neuvottelutilaan.

Projektityöskentelyn työmenetelmien suunnittelusta ja hankkeen projektityökalujen käytön yhdenmukaisesta käytöstä vastasi valtakunnallisella tasolla hankejohtaja sekä poliisilaitosten ja valtakunnallisten yksiköiden projektiryhmissä niiden puheenjohtaja.

2.2.2 Projektityökalut

Projektille perustettiin valtakunnallinen SharePoint-neuvottelutila, joka oli koko poliisin henkilöstölle avoin. Neuvottelutilaan tallennettiin kaikkien projektiryhmien kokousten aikataulut, asialistat, pöytäkirjat ja muut kokousmateriaalit. SharePoint-neuvottelutilaan luotiin myös valtakunnallinen ja paikalliset keskustelufoorumit. Valtakunnallisen keskustelufoorumin seurannasta vastasi hankejohto ja Poliisihallituksen viestintä. Alueelliset projektiryhmät nimesivät paikallisen keskustelufoorumin seurannan vastuuhenkilön.

3. PORA III -TOIMEENPANON LÄHTÖKOHDAT, STRATEGISET PAINOALUEET, ARVOT JA TAVOITTEET SEKÄ TOTEUTUKSEN AIKATAULUTUS

3.1 LÄHTÖKOHDAT JA STRATEGISET PAINOALUEET

Pora III hankeryhmän raportti: Poliisin hallintorakenteen kehittämishanke, Pora III, on osa poliisin talouden tasapainottamista hyvän poliisitoiminnan tason turvaamiseksi. Pora III – hankkeessa tavoitellaan merkittäviä, noin 25–30 milj. euron vuositason kustannussäästöjä vuoteen 2016 mennessä erityisesti johtorakenteista, hallinto- ja tukitoiminnoista sekä toimitiloista. Tavoitteen toteutuessa jää operatiivisen toiminnan tarvittavaksi säästöiksi 10–15 milj. euroa, jonka vaikutus palvelutasoon pyritään kompensoimaan toiminnallisella tehostamisella erityisesti poliisin toiminnanohjausjärjestelmä, Vitjan, käyttöönoton myötä ja sähköisiä palvelumuotoja kehittämällä.

Poliisihallinnon tärkein, pääministeri Kataisen hallitusohjelmaan perustuva strateginen päämäärä pitkällä aikavälillä on poliisitoiminnan nykyisen hyvän tason säilyttäminen.

Taloudelliset periaatteet Pora III -hankkeen toimenpiteiden osalta ovat seuraavat:

- Pora III -hankkeessa uudistetaan poliisihallinnon rakenteita ja toimintoja siten, että hallinto- ja tukitoimintoja voidaan tehostaa. Säästöt kohdistuvat tällöin muun muassa hallinto- ja tukitoimintojen henkilötöyövuosiin, hallinnolliseen johtotyöhön, toimitiloihin, ict-kustannuksiin ja kuljetusvälineisiin.
- Hallinto- ja tukitoimintojen voimavarojen vähenemisen tulee perustua tehostumiseen ja olla kokonaistaloudellisesti järkevää. Sellaisia toimenpiteitä, jotka johtavat tuottavuuden laskuun ei toteuteta.

Sisäasiainministerin linjaukset 2.10.2012: Poliisin hallintorakenneuudistus tulee toteuttaa siten, että varmistetaan toiminnallisten tulosten pysyminen nykyisellä tasolla. Poliisitoiminnan tasoa seurataan hankeryhmän esityksessä ehdotettujen indikaattoreiden avulla.

PORA III:n toimeenpanossa strategisia painoalueita ovat:

Toiminnalliset strategiapainotukset:

- Poliisitoiminnan taso säilytetään kaikilla tulosalueilla.
- Peruspoliisitoiminta järjestetään edelleen hajautetusti.
- Rakenneuudistuksessa turvataan liikenneturvallisuustyön ja liikennevalvonnan määrä ja laatu.
- Järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan taso turvataan.
- Poliisin lupahallinto on asiakaslähtöistä, asianhallinta-, asiankäsittely sekä palvelukanavat ovat sähköisiä. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus on varmistettu.

Rakennemuutokseen ja toimintaprosessien uudistamiseen liittyvät strategiapainotukset (=tukistrategioita):

- Poliisin hallintorakenneuudistuksella varmistetaan valtioneuvoston rahoituskehystasoon pääseminen kohdistamalla säästötoimet johto- ja hallintorakenteisiin ja tukitoimintoihin.
- Poliisin palveluverkosto ja yhteispalvelukonsepti uudistetaan.
- Poliisihallinnon keskitettyä johtamista kehitetään ja tulosohejausta vahvistetaan.
- Poliisin tutkintorakenne uudistetaan.

3.2 PORA III -TAVOITTEET

Poliisin hallintorakenneuudistus (Pora III) toteutetaan hankeryhmän esityksen mukaisesti seuraavin tarkennuksin (sisäasiainministerin linjauspäätös 2.10.2012):

1. Poliisitoiminnan taso

Poliisin hallintorakenneuudistus tulee toteuttaa siten, että varmistetaan toiminnallisten tulosten pysyminen nykyisellä tasolla. Poliisitoiminnan tasoa seurataan hankeryhmän esityksessä ehdotettujen indikaattoreiden avulla.

2. Johtamisrakenteiden ja johtamistoimintojen uudistaminen

Poliisihallinnon valtakunnallista johtamista terävöitetään perustamalla poliisiylijohtajan johdolla kokoontuva Poliisihallinnon johtoryhmä hanketyöryhmän esityksen mukaisesti. Lisäksi tulosohejausta tehostamalla varmistetaan poliisiyksiköiden oman toiminnan tehokas johtaminen sekä selkeä vastuunjako eri johtotasoilla.

3. Poliisihallituksen rakenteiden keventäminen

- a) Poliisihallitus keskittyy lakisääteisiin ydintehtäviinsä. Poliisihallituksen rakenteita kevennetään siten, että ylijohdotehtäviin kohdennetaan 20 prosentin vähennys nykytilanteeseen nähden, toiminta keskitetään Helsinkiin ja yksiköiden määrää vähennetään kahdeksasta enintään neljään. Päätös arpajais- ja asehallinnon sekä turvallisuusalan vastuualueen hallinnollisen aseman selvittämisestä tehdään selvitysmiehen työn valmistuttua.
- b) Sisäisen turvallisuuden ministeriryhmän 20.9.2012 tekemän päätöksen mukaisesti Poliisihallituksen ja sisäministeriön poliisiosaston hallintorakenteen kehittämistarpeista tullaan tekemään erillinen lisäselvitystyö selvitysmiehen toimesta tammikuun 2013 loppuun mennessä. Selvitysmieheksi nimitetään johtaja Kari Salmi. Selvitysmiehen tehtävistä määrätään erikseen. Poliisihallituksen tulee aloittaa hallinnon uudistaminen ja keventäminen jo ennen kyseisen selvityksen valmistumista varmistaen kuitenkin, että merkittävätkin muutokset Poliisihallituksen ja poliisiosaston tehtävissä ja asemassa säilyvät mahdollisina toteuttaa.

4. Aluehallintovirastojen poliisin vastuualueet

Poliisin vastuualueet aluehallintovirastoissa puretaan. Nykyiset aluehallintovirastotehtävät, poliisin alueellinen viranomaisyhteistyö, varautumisen ja valmiussuunnittelun yhteensovittaminen sekä peruspalvelujen arviointi, hoidetaan jatkossa paikallisilta poliisilaitoksilta ja Poliisihallituksesta. Tehtävien hoitaminen turvataan vähintään nykyisellä tasolla. Sisäasiainministeriön poliisiosaston tulee yhteistyössä Valtiovarainministeriön kanssa huolehtia muutoksen toteuttamisesta.

5. Poliisilaitosten määrän vähentäminen ja toiminnan tehostaminen

Paikallispoliisin hallinnollisten yksiköiden, poliisilaitosten, määrää vähennetään 24:stä 11 poliisilaitokseen hanketyöryhmän raportissa esitetyllä aluejaolla. Poiketen nykyisistä poliisilaitosrajoista Posion kunnan siirto toteutetaan hanketyöryhmän esittämällä tavalla, jollei siirto valmistelun edetessä osoittaudu epätarkoituksenmukaiseksi. Ruotsinkieliset palvelut varmistetaan. Kielilain (423/2003) 6 §:n 2 momentissa tarkoitettut alueelliset yksiköt (Raasepori, Pietarsaari, Mustasaari, Närpiö sekä Turunmaan kihlakunnan alue) säilytetään ennallaan. Muilta osin noudatetaan hanketyöryhmän loppuraporttiin kirjattuja linjauksia. Liikennevalvontaa koskevat tarkemmat linjaukset sisältyvät kohtaan 6. Poliisin toimipisteverkoston, ml, pääpoliisiasemat, kehittämistä koskevat linjaukset sisältyvät kohtaan 11.

6. Liikennevalvonnan keskittäminen paikallispoliisille ja Liikkuvan poliisin muiden toimintojen järjestäminen uudelleen

Liikennevalvonta keskitetään paikallispoliisiin yhdistämällä Liikkuvan poliisin ja paikallispoliisin liikennevalvonta. Liikkuva poliisi hallinnollisena yksikkönä lakkautetaan ja sen hoitamat erityistehtävät organisoidaan uudelleen hanketyöryhmän raportissa esitetyllä tavalla sisäisen turvallisuuden ministeriryhmän tekemin tarkentavin linjauksin. Toimeenpanovaiheessa tulee

määritellä, minkälaisia henkilöstö- ja muita resursseja liikenneturvallisuuden ja -valvonnan, ml. raskaan liikenteen valvonta, ohjaustoiminto edellyttää Poliisihallitukselta, johon ohjaustoiminto lähtökohtaisesti sijoitetaan. Poliisiosasto huolehtii sisäisen turvallisuuden ministeriyrhmän edellyttämistä tehtävistä nykyresurssien puitteissa. Uudistuksen valmistelu tulee käynnistää välittömästi kuitenkin siten, että selvitysmiehen esitykset voidaan huomioida. Tasavallan presidentin ja valtioneuvoston turvallisuusvartiostot sijoitetaan Helsingin poliisilaitoksen alaisuuteen, ja Liikkuvan poliisin lentoaseman yksikkö alueella muodostettavan poliisilaitoksen alaisuuteen.

7. Keskusrikospoliisin toiminnan kehittäminen

Keskusrikospoliisi keskittyy järjestäytyneen ja kansainvälisen rikollisuuden torjuntaan. Keskusrikospoliisin toiminta keskitetään Vantaan toimitilan lisäksi seuraaviin toimipisteisiin: Joensuu, Maarianhamina, Oulu, Rovaniemi, Tampere ja Turku. Sijoittelussa on huomioitu erityisesti keskusrikospoliisille kuuluvat kansainväliset tehtävät, viranomaisyhteistyöhön liittyvät tarpeet sekä sisäisen turvallisuuden ministeriyrhmän linjaukset. Uudistuksessa tulee huolehtia siitä, että järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan kohdennetut poliisin resurssit eivät vähene. Täytäntöönpanovaiheessa tulee varmistaa, että paikallispoliisilla on riittävät resurssit ja osaaminen vakavimman rikollisuuden torjuntaan. Täytäntöönpanovaiheessa tulee huolehtia siitä, että keskusrikospoliisin tutkinnan valtakunnalliset resurssit järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa ylläpidetään huomioiden kuitenkin täytäntöönpanovaiheessa tehtävät tarkemmat linjaukset Keskusrikospoliisin ja paikallispoliisin tehtävänjaosta järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa. Muutokset toteutetaan siten, että keskusrikospoliisin toimitilakustannukset eivät nouse hanketyöryhmän esittämään tavoitteeseen verrattuna.

8. Suojelupoliisin toiminnan tehostaminen

Suojelupoliisin tehostamistoimenpiteet toteutetaan hanketyöryhmän raportissa esitetyin linjauksin.

9. Poliisikoulutuksen uudistaminen ja poliisiammattikorkeakoulun toiminnan tehostaminen

Poliisikoulutus uudistetaan ja poliisiammattikorkeakoulun toimintaa kehitetään hanketyöryhmän raportissa esitetyin linjauksin. Poliisikoulutusta uudistettaessa tulee varmistua esitetyn tutkintorakenteen soveltuminen poliisikoulutuksen alaan. Poliisiammattikorkeakoulu vastaa liikennevalvontaan ja raskaan liikenteen valvontaan liittyvästä koulutuksesta ja ammattitaidon ylläpitämisestä, ks. kohta 6 alakohta 5.

10. Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnan uudelleen organisointi

Pora III hankeryhmän tulee esittää tarpeelliseksi katsomansa linjaukset Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnan kehittämisestä vuoden 2012 loppuun mennessä.

11. Poliisin palveluverkoston kehittäminen

PORA III hankeryhmän tulee tehdä esityksensä poliisin palveluverkoston kehittämiseksi vuoden 2012 loppuun mennessä. Päätös poliisiasemien sijoittamisesta tehdään osana poliisin palveluverkostoa koskevaa ratkaisua. Hankeryhmän esityksen tulee sisältää ehdotus myös liikenneturvallisuuskeskuksen sijoittamisesta. Palveluverkoston kehittämisessä otetaan huomioon Sisäisen turvallisuuden ministeriyrhmän 20.9.2012 antamat linjaukset: *"Poliisitoimintaa tulee kokonaisuudessaan uudistaa siten, että paikallinen näkyvyys ja alueen tuntemus turvataan riittävän palveluverkoston avulla. Palveluverkkouudistuksen säästötavoite on kokonaisuudessaan 5 miljoonaa euroa. Palveluverkkouudistus toteutetaan siten, että poliisin asiakaspalvelujen alueellinen kattavuus säilytetään. Erityisesti huolehditaan palvelujen turvaamisesta harva-alueilla. Säästötavoitteet saavutetaan ennen kaikkea toimitilatehokkuutta parantamalla"*. Poliisin palveluverkon kehittämisessä otetaan huomioon muut palveluiden kehittämishankkeet, mm. Asiakaspalvelu 2014 -hanke.

12. Henkilöstön asema

Henkilöstön aseman ja ilmoittautumismenettelyn osalta noudatetaan hankeryhmän raportissa esitetyjä linjauksia.

3.3 ARVOT OSANA PORA III:N TÄYTÄNTÖÖNPANO

Poliisin yhteiset vuonna 2008 vahvistetut arvot ovat oikeudenmukaisuus, ammattitaito, palveluperiaate ja henkilöstön hyvinvointi. Nämä arvot ohjaavat edelleen poliisitoiminnan suunnittelua ja työskentelyä arjessa. Ne ovat myös hyvä arvopohja uudistuksen toteutukselle myös PORA III -vaiheessa. Hankkeen täytäntöönpanossa tuli varmistaa, että toimeenpano tehdään ja toimeenpanon lopputulos on poliisin arvojen mukainen.

PORA III -hankkeessa arvojen mukainen uudistuksen toimeenpano tarkoittaa:

- Oikeudenmukaisuus:
 - Rakenneuudistus toteutetaan siten, että kansalaisten yhdenvertaisuus poliisin peruspalveluiden saamisessa turvataan.
 - Rakenteelliset ratkaisut ja säästötavoitteet kohdennetaan kaikkiin poliisiyksiköihin.
 - Henkilöstöjärjestelyt ja palvelussuhteen ehdot suunnitellaan siten, että tehtävästä ja henkilöstöryhmästä riippumatta henkilöstöä kohdellaan yhdenvertaisesti.
- Ammattitaito:
 - Henkilöstön ammattitaitoa kehitetään siten, että se vastaa uudistuksessa muuttuvien työtehtävien vaatimuksia.
 - Kansalaisen luottamus poliisin ammattitaitoon ja toimintakykyyn säilyy rakenteellisista muutoksista huolimatta.
 - Poliisiin rekrytoituu edelleen poliisin eri työtehtäviin parhaiten soveltuvia henkilöitä ja poliisin julkikuva hyvänä työnantajan säilyy.
- Palveluperiaate:
 - Muutokset toimintaprosesseihin ja hallinnon rakenteisiin tehdään huomioiden erityisesti asiakasnäkökulma.
 - Poliisin palveluprosesseja sähköistetään niin, että palvelujen saatavuus paranee.
 - Poliisin peruspalveluiden taso säilytetään ennallaan.
- Henkilöstön hyvinvointi:
 - Henkilöstön osallistumismahdollisuudet ja nopea tiedonsaanti turvataan koko hankkeen ajan.
 - Henkilöstön muutosturva toteutetaan valtioneuvoston periaatepäätösten mukaisesti.
 - Vakinaisen henkilöstön palvelussuhteen ehdot turvataan työttömyysturvalain 1 luvun 9 §:ssä tarkoitetulla työssäkäyntialueella.
 - PORA III -toimeenpanosuunnitelmiin sisällytetään yksikkökohtaiset henkilöstösuunnitelmat, johon sisältyy työhyvinvoinnin turvaamisen tavoitteet ja keinot. Noudatetaan poliisissa käyttöön otettua varhaisen välittämisen mallia.

Arvojen toteutumista ei ole erikseen arvioitu. Arvot ovat ohjanneet mm. henkilöstöjärjestelyjen toteuttamista.

3.4 RAKENNEUUDISTUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANON AIKATAULUT

PORA III -rakenneuudistus on toteutettu ja toteutetaan porrastetusti seuraavan aikataulusuunnitelman mukaan:

1. vaihe, vuoden 2014 alusta lukien:

- Uudet poliisilaitokset aloittivat toimintansa.
- Liikkuva poliisi erillisenä virastona lakkautettiin, tehtävät integroitiin pääosin osaksi poliisilaitosten toimintaa ja henkilöstö siirrettiin pääosin paikallispoliisin tehtäviin.
- Toteutettiin KRP:n alueyksikkömuutokset. Lakkautettujen toimipaikkojen henkilöstön ilmoittautumismenettelyyn osallistuminen selvitettiin ennen ilmoittautumismenettelyn käynnistymistä yhdessä POHA:n ja Keskusrikospoliisin kanssa.
- Poliisin tekniikkakeskus erillisenä virastona lakkautettiin ja sen tehtävät ja henkilöstö sijoitettiin pääosin Poliisihallitukseen organisoituna erilleen poliisin ylijohdotehtävistä.

- Toteutettiin Poliisihallituksen rakenneuudistus ja Poliisihallituksen ylijohdotehtävät keskitettiin Helsinkiin. Kolmen vuoden siirtymäajan ylijohdotehtäviä hoidetaan myös Oulussa, Riihimäellä ja Turussa (Raisiossa).
- AVI-poliisin vastuualueet lakkautettiin, AVI-tehtävät sijoitettiin pääosin paikallispoliisiin ja henkilöstö sijoitettiin osin Poliisihallituksen tehtäviin ja osin paikallispoliisin tehtäviin.
- Uudistetun poliisin koulutusjärjestelmän mukainen koulutus alkaa 1.8.2014.
- Aloitetaan poliisilaitosten toimipisteverkoston uudistaminen.
- Aloitetaan yhteispalvelujärjestelmän toteuttaminen vaiheistettuna ja synkronoituna lupahallintoa koskevien kehittämistoimien etenemisen kanssa.

2. vaihe, vuosien 2015 ja 2016 aikana selvitetään ja mahdollisesti toteutetaan:

- Poliisihallituksen arpajais- ja asehallinnon sekä turva-alan valvonnan tehtävien uudelleenorganisointi.
- Poliisin tuki- ja hallintotehtävien keskittäminen ja ulkoistaminen.
- Ajokortti- ja muiden liikenteeseen liittyvien maksullisten lupa-asioiden toimivallan siirto Trafiin.

4. JOHTAMIS- JA PÄÄTÖKSENTEKOJÄRJESTELMÄN SEKÄ JOHTAMISOSAAMISEN KEHITTÄMINEN POLIISIHALLINNOSSA

4.1 POLIISIHALLINNON KESKITETTYÄ JOHTAMISTA TERÄVÖITETÄÄN

Pora III hankeryhmän raportti: Poliisiyksiköiden määrän väheneminen mahdollistaa poliisihallinnon keskitetyn johtamisen terävöittämisen. Poliisitoiminnan näkökulmasta valtakunnallinen ohjaus keskittyy lähes täysimääräisesti Poliisihallitukseen, joka mahdollistaa tehokkaan ja yhteen sovitettun toiminnallisen ohjauksen. Hallinto- ja tukipalvelujen näkökulmasta Poliisihallituksen rooli vahvistuu erityisesti tekniikan ja hankintatoimen aloilla. Pora III tavoitteiden mukainen hallinto- ja tukitoimintojen tehostaminen edellyttääkin Poliisihallituksen vahvaa otetta prosessien yhdenmukaistamiseksi.

Poliisihallituksen tehtävänä on suunnitella, kehittää, johtaa ja valvoa poliisitoimintaa ja sen tukitoimintoja. Lisäksi se vastaa poliisin tehtäviin liittyvien kansalaisten palvelujen tasapuolisuudesta saatavuudesta ja laadusta maan eri osissa, poliisiyksiköiden tulosohtauksesta ja voimavarojen suuntaamisesta niille, ja päättää poliisiyksiköiden välisestä yhteistoiminnasta.

Poliisihallituksessa tehtiin osana PORA III -toimeenpanoa ydintehtäväänalyysi, jonka pohjalta karsitaan Poliisihallituksen ydintehtäväänalueelle kuulumattomia tehtäviä. Poliisihallituksen roolia ja tehtäviä poliisiyksiköiden johtamisessa ja valvonnassa kehitetään siten, että poliisitoiminnan eri toimintaprosessien ja palvelujen yhdenmukaisuus turvataan nykyistä paremmin.

Poliisihallitus keskittyy johtamisessaan erityisesti tulosohtauksen keinoin varmistamaan poliisille asetettujen tulostavoitteiden saavuttaminen sille annettujen rahoituskehysten puitteissa sekä ohjaus, kehittämis- ja valvontamekanismeillaan yhdenmukaistamaan poliisitoiminnan käytänteitä ja rakenteita.

Poliisiyksiköille delegoidaan sellaisia tehtäviä ja sellaista päätösvaltaa, joka ei tue Poliisihallituksen valtakunnallista johtamisroolia.

4.2 POLIISIN JOHTORYHMÄ

Sisäasiainministerin linjaus 2.10.2012: Poliisihallinnon valtakunnallista johtamista terävöitetään perustamalla poliisiylijohtajan johdolla kokoontuva Poliisihallinnon johtoryhmä hanketyöryhmän esityksen mukaisesti. Lisäksi tulosohtausta tehostamalla varmistetaan poliisiyksiköiden oman toiminnan tehokas johtaminen sekä selkeä vastuunjako eri johtotasoilla.

Pora III hanketyöryhmän raportti: Uuden organisaation mukaiseen poliisihallintoon perustetaan ohjausryhmätoiminto. Tarkoituksena on lisätä poliisihallinnon johtamisen vuorovaikutteisuutta yksiköidenpäällikköiden välillä, tehokkuutta toimeenpanossa ja reagointinopeutta toimintaympäristön muutoksiin. Ohjausryhmä on väline:

- poliisiylijohtajan päätöksenteon valmisteluun,
- yhteistyön vahvistamiseen, näkemysten ja poliisihallinnon toiminnan yhteensovittamiseen, vuorovaikutukseen ja yhtenäiseen strategian valmisteluun päällikkötasolla,
- päätösten yhdenmukaiseen ja nopeaan toimeenpanoon ja

- poliisihallinnon sisäiseen viestintään.

Rikostorjunnan, valvonta- ja hälytystoiminnan, lupapalvelujen ja hallinnonvaltakunnallinen ohjaus kanavoidaan poliisihallinnon ohjausryhmän kautta.

Poliisihallitus on 20.12.2013 tekemällään päätöksellä asettanut poliisin johtoryhmän¹⁷.

Poliisin johtoryhmän kokoonpano on seuraava:

- puheenjohtaja: poliisiylijohtaja Mikko Paatero
- sihtööri: poliisiylijohtajan määräämä Poliisihallituksen virkamies, poliisitarkastaja Jorma Laitinen
- jäsenet:
 - Poliisihallituksen yksiköiden päälliköt; poliisijohtaja Seppo Kolehmainen, poliisijohtaja Tomi Vuori ja resurssijohtaja Jyrki Wasastjerna sekä viestintäpäällikkö Marko Luotonen
 - Keskusrikospoliisin päällikkö poliisineuvos Robin Lardot, Suojelupoliisin päällikkö poliisineuvos Antti Pelttari ja Poliisiammattikorkeakoulun rehtori Kimmo Himberg
 - poliisikomentaja Jukka Riikonen, poliisipäällikkö Jari Liukku, poliisipäällikkö Kari Rantala, poliisipäällikkö Tapio Huttunen, poliisipäällikkö Tapio Saarni, poliisipäällikkö Ossi Lähdesmäki, poliisipäällikkö Taisto Huokko, poliisipäällikkö Markku Luoma, poliisipäällikkö Jouko Potinkara, poliisipäällikkö Sauli Kuha ja poliisipäällikkö Martti Kallio
 - poliisin henkilöstön vaaleilla valitsemat henkilöstön edustajat vanhempi konstaapeli Mika Nygård, henkilöstöpäällikkö Arja Salin ja osastosihtööri Leena Höysniemi-livonen

Poliisihallituksen sisäisen tarkastuksen yksikön tarkastusjohtaja Eero Heikkilällä on kokouksissa läsnäolo-oikeus

Poliisin johtoryhmän ohjesääntö vahvistetaan kevään 2014 aikana.

Johtoryhmän työskentelyn kehittämisessä voidaan tarvittaessa käyttää hyväksi ulkopuolista konsultaatiota.

Poliisin johtoryhmässä käsitellään:

- koko poliisihallintoa koskevat merkittävät yhteistyökysymykset
- strategisen tason asiat, kuten poliisin toimintastrategia
- merkittävät organisatoriset asiat
- toimintaympäristön merkittävää muutosta koskevat asiat
- merkittävät toiminnan kehittämistä koskevat asiat
- muut asiat, joissa hallinnon yhteinen kannanmuodostus on tarpeen

4.3 TULOSJOHTAMISEN KEHITTÄMINEN

Pora III hankeryhmän raportti: Tulosohtauksen merkitystä vahvistetaan keskeisimpänä johtamisvälineenä. Tavoitteena on parantaa tulosjohtamisen ja tulosvastuun edellytyksiä ja lisätä konsernijohtamisen ketteryyttä. Tulossopimusmenettelyä vahvistetaan. Erityisen tärkeää on vahvistaa tulosohtauksen pitkäjänteisyyttä. Pitkän aikavälin toiminta-, henkilöstö- ja taloussuunnittelun välineitä kehitetään ja ohjausvaikutusta vahvistetaan.

Tulosohtauksen merkityksen kasvu toteutetaan tulevana vuosina erityisesti seuraavilla keinoilla:

- Selkeytetään poliisin strategiatyötä ja -asiakirjoja sekä parannetaan strategiaviestintää.

¹⁷ Poliisihallitus, 2020/2013/4668, 20.12.2013

- Selkeytetään SM/PO:n ja poliisihallituksen roolit strategiatyössä ja tulosohtjauksessa, poistetaan päällekkäisyydet.
- Tulosohtjauksen valmisteluprosessissa hyödynnetään entistä enemmän poliisin johtoryhmää. Tulossuunnitteluun liittyvät asiat ovat vakioaiheena johtoryhmän asialistalla.
- Toimintojen keskittämisen (mm. lupahallinto, hallinto- ja tukitehtävät) keskittämisen johdosta on kehitettävä uudenlaisia tulosjohtamisen malleja.
- Poliisiyksiköt laativat neljännesvuosittain toteumaraportit tulossopimuksen tunnuslukumittariston ja kirjallisten poikkeamaselvitysten avulla.
- Poliisiyksiköiden johdon taloustietoisuutta ja -osaamista kehitetään osana johtajien kehittämissuunnitelmaa.
- Eriolaisten valmistelu- ja johtoryhmien välinen työnjako selvitetään, päällekkäisyydet karsitaan ja niiden työtapoja jäntevöitetään.
- Kehittämistyössä huomioidaan erityisesti valtionalouden tarkastusviraston sekä Poliisihallituksen sisäisen tarkastuksen antamat kehittämisohdotukset sekä valtionalhallinnon tulosohtjausprosessin kokonaisuudistus.

4.4 JOHTAMISOSAAMISEN KEHITTÄMINEN

PORA III -rakenneuudistuksen täytäntöönpanon jälkeen Poliisihallinnon johtajille luodaan yhteinen, jatkuvaan johtamisosaamisen kehittämiseen perustuva johtamisen valmennusohjelma. Valmennuksella varmistetaan johtamisosaaminen sen eri osa-alueilla huomioiden erityisesti poliisilaitosten johtamistehtävän roolin muutos entistä strategisempaan suuntaan.

Johtamisen kehittämisohjelman valmistelusta vastaa Poliisiammattikorkeakoulu.

5. POLIISIHALLINNON YKSIKÖIDEN ORGANISAATIO, TEHTÄVÄT JA TOIMINTAROOLI

5.1 POLIISIHALLITUKSEN ORGANISAATIO, TEHTÄVÄT JA TOIMINTAROOLI

Sisäasiainministerin linjaus 2.10.2012:

- a) Poliisihallitus keskittyy lakisäätöisiin ydintehtäviinsä. Poliisihallituksen rakenteita kevennetään siten, että ylijohdotehtäviin kohdennetaan 20 prosentin vähennys nykytilanteeseen nähden, toiminta keskitetään Helsinkiin ja yksiköiden määrää vähennetään kahdeksasta enintään neljään. Päätös arpajais- ja asehallinnon sekä turvallisuusalan vastuualueen hallinnollisen aseman selvittämisestä tehdään selvitysmiehen työn valmistuttua.
- b) Sisäisen turvallisuuden ministeriryhmän 20.9.2012 tekemän päätöksen mukaisesti Poliisihallituksen ja sisäministeriön poliisiosaston hallintorakenteen kehittämistarpeista tullaan tekemään erillinen lisäselvitystyö selvitysmiehen toimesta tammikuun 2013 loppuun mennessä. Selvitysmieheksi nimitetään johtaja Kari Salmi. Selvitysmiehen tehtävistä määrätään erikseen. Poliisihallituksen tulee aloittaa hallinnon uudistaminen ja keventäminen jo ennen kyseisen selvityksen valmistumista varmistaen kuitenkin, että merkittävätkin muutokset Poliisihallituksen ja poliisiosaston tehtävissä ja asemassa säilyvät mahdollisina toteuttaa.

Poliisin vastuualueet aluehallintovirastoissa puretaan. Nykyiset aluehallintovirastotehtävät, poliisin alueellinen viranomaisyhteistyö, varautumisen ja valmiussuunnittelun yhteensovittaminen sekä peruspalvelujen arviointi, hoidetaan jatkossa paikallisilta poliisilaitoksilta ja Poliisihallituksesta. Tehtävien hoitaminen turvataan vähintään nykyisellä tasolla. Sisäasiainministeriön poliisiosaston tulee yhteistyössä Valtiovarainministeriön kanssa huolehtia muutoksen toteuttamisesta.

Sisäasiainministerin asettama selvitysmies Kari Salmi luovutti selvityksensä¹⁸ sisäasiainministerille 13.2.2013.

Poliisihallituksen ydintehtävät arvioitiin Poliisihallituksen selvitystyönä ja tehtiin selvitys ydintehtäviin tai poliisin ylijohdon uuteen johtamisrooliin kuulumattomien tehtävien lakkauttamisesta tai siirtämisestä muulle poliisiyksikölle tai viranomaiselle.

Pora III hankeryhmän raportti: Poliisiyksiköiden lukumäärän vähentyessä noin puoleen nykyisestä poliisiylijohtotehtäviin käytettäviä resursseja, yhteensä 147 henkilötyövuotta, voidaan vähentää selvästi. Vähennystavoitteeksi asetetaan 20 prosenttia nykyisistä ylijohdotehtävistä, eli 29 henkilötyövuotta.

Poliisihallitus vahvisti Poliisihallituksen työjärjestyksen¹⁹ 20.12.2013. Poliisihallituksen organisaatio- ja johtamisrakennetta muutettiin siten, että kahdeksasta yksiköstä siirryttiin kolmen yksikön malliin. Yksiköt ovat poliisitoimintayksikkö, resurssiyksikkö ja esikunta. Suoraan poliisiylijohtajan alaisuudessa jatkaa sisäinen tarkastus. Vastuualueiden määrä vähennettiin 22:sta 11:een. Edellä mainittu organisaation osa muodostaa poliisin ylijohdon.

Arpajaishallinto, asehallinto ja turvallisuusalan valvonta sijoitettiin Poliisihallitukseen organisatorisesti erilleen ylijohdotehtävistä (erillistoiminnot). Lakkautetun Poliisin tekniikkakeskuksen tehtävistä hankinta-, logistiikka- ja materiaalitoiminnoista sekä toimitila-, riskienhallinta- ja vies-

¹⁸ Sisäasiainministeriö, Poliisin hallintorakenneuudistukseen liittyvä selvitys, sisäasiainministeriön julkaisu 7/2013, 13.2.2013

¹⁹ Poliisihallitus, 2020/2013/4951, 20.12.2013

tintätehtävistä muodostettiin ylijohdotehtävistä erilleen organisoitu Poliisihallitukseen kuuluva poliisin konsernipalvelut.

Poliisihallituksen hallintoyksikkö valmisteli Poliisihallituksen henkilöstösuunnitelmaluonnoksen vuosille 2013–2015. Henkilöstösuunnitelman pohjana on hankeryhmän edellä mainitut esitykset. Suunnitelmassa huomioitiin PORA III -hankkeen asettamat henkilöstöpoliittiset linjaukset. Suunnitelma sisältää henkilöstön määrällisen ja laadullisen suunnitelman lisäksi suunnitelman osaamisen kehittamisestä ja työhyvinvoinnin turvaamisesta. Poliisihallituksen ylijohdotehtäviin sijoitetun henkilöstön määrällisenä tavoitteena on 118 htv:tta vuoteen 2016 mennessä.

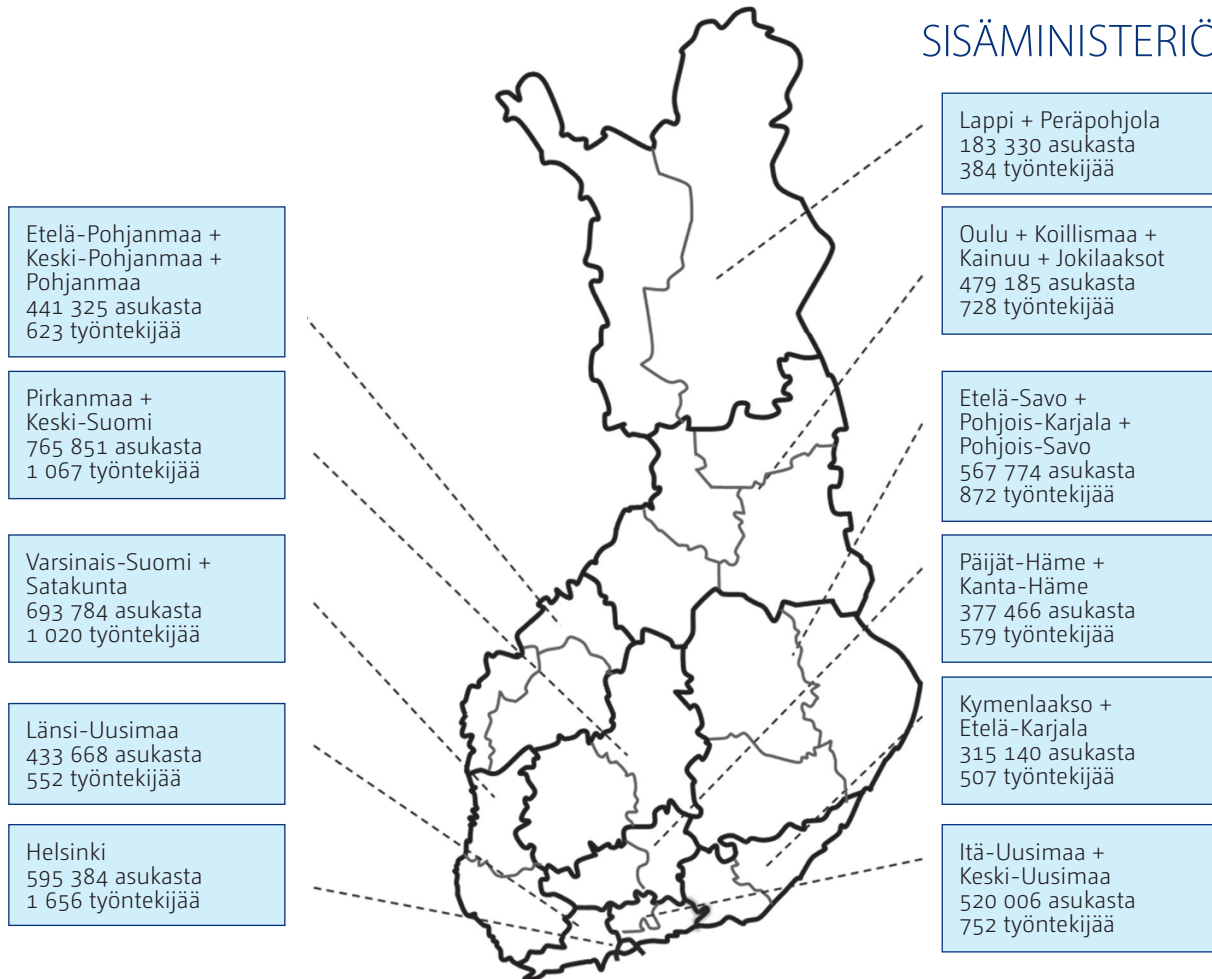
5.2 POLIISILAITOSTEN ORGANISAATIO, TEHTÄVÄT JA TOIMINTAROOLI

Sisäasiainministerin linjaus 2.10.2012: Paikallispoliisin hallinnollisten yksiköiden, poliisilaitosten, määrää vähennetään 24:stä 11 poliisilaitokseen hanketyöryhmän raportissa esitetyllä aluejaolla. Poiketen nykyisistä poliisilaitosrajoista Posion kunnan siirto toteutetaan hanketyöryhmän esittämällä tavalla, jollei siirto valmistelun edetessä osoittaudu epätarkoituksenmukaiseksi. Ruotsinkieliset palvelut varmistetaan. Kielilain 423/2003 6 §:n 2 momentissa tarkoitetut alueelliset yksiköt (Raasepori, Pietarsaari, Mustasaari, Närpiö sekä Turunmaan kihlakunnan alue) säilytetään ennallaan. Muilta osin noudatetaan hanketyöryhmän loppuraporttiin kirjattuja linjauksia. Liikennevalvonta keskitetään paikallispoliisiin yhdistämällä Liikkuvan poliisin ja paikallispoliisi liikennevalvonta.

Liikkuva poliisi hallinnollisena yksikkönä lakkautetaan ja sen hoitamat erityistehtävät organisoidaan uudelleen hanketyöryhmän raportissa esitetyllä tavalla sisäisen turvallisuuden ministeriöryhmän tekemin tarkentavin linjauksin.

Pora III hankeryhmän raportti:

1. Muodostetaan 11 poliisilaitosta nykyisiä poliisilaitosalueita yhdistäen.
2. Poliisilaitosaluejaon toimeenpanon yhteydessä määritellään johto- ja tilannekeskustoiminto
3. Uusilla poliisilaitoksilla otetaan käyttöön kolmeen palvelulinjaan (esikunta- ja hallintopalvelut, poliisipalvelut ja lupapalvelut) perustuva organisaatio- ja johtamisrakenne.
4. Uudistus toteutetaan säilyttäen nykyinen matala hallintorakenne eikä uusia organisaatiotasoa ja muodosteta.
5. Hallinto- ja esikuntapalvelulinjan mitoitus, tehtävät ja prosessit määritellään yhdenmukaisesti asetettavan hallintohenkilötyön vähennystavoitteen saavuttamiseksi.
6. Uudistusten lähtökohtana ovat nykyinen poliisin kenttätoiminnan järjestämistapa ja operatiiviset toimintamallit. Tarvittavat muutokset määritellään toimeenpanovaiheessa.
7. Lupahallinto järjestetään hallinnollisesti ja kirjanpidollisesti kaikissa poliisilaitoksissa yhdenmukaisella tavalla johtamisen ja nettobudjetoinnin edellytysten parantamiseksi. Tiivis toiminnallinen yhteistyö muiden toimintalinjojen kanssa säilytetään.
8. Ruotsinkieliset palvelut varmistetaan. Esitetyt poliisilaitosalueet mahdollistavat nykyisten toimintamallien ylläpitämisen.
9. Pääpoliisiasemat sijoitetaan ao. esityksen mukaisesti

PORA III:n valtakunnallinen projektiryhmä laati alatyöryhmiä ja poliisilaitosten projektiryhmiä hyväksi käyttäen linjaukset poliisilaitosten organisaatorakenteista. Alueelliset projektiryhmät valmis- telivat Poliisihallituksen ohjauksen pohjalta esityksensä poliisilaitoksen organisaatiosta ja siihen liittyvästä henkilöstösuunnitelmasta. Poliisihallitus teki 11.7.2013 päätöksen poliisilaitosten johtora- kenteiden vahvistamisesta²⁰.

Perusmuotoinen poliisilaitoksen johtamis- ja organisaatorakenne on seuraava:

1. Hallinto- ja esikuntapalvelut -linjalla: linja - yksikkö
2. Poliisipalvelut-linjalla: linja - sektori - yksikkö - ryhmä
3. Lupapalvelut-linjalla: linja - yksikkö - ryhmä
4. Suoraan poliisipäällikön alaisuudessa toimiva oikeusyksikkö

Organisaatorakenteen määrittelyssä noudatettiin seuraavia periaatteita:

Pora III hankeryhmän raportti:

Pora I uudistuksen mukaisesti poliisilaitoksessa on enintään viisi esimiestasoa.

Uudistuksen yhteydessä varmistetaan poliisilaitoskohtaisesti tarvittavan lakimiestehtävän perus- tamisesta, joka vastaa vaativista juridisista tehtävistä ja poliisitoiminnan laadun varmistamisesta.

Hallinnollisten tukitoimintojen säästö tavoitteen toteutumiseksi hallinto- ja esikuntalinjan mi- toitus ja tehtävät tulee toimeenpanovaiheessa määrittellä yhdenmukaisesti kaikissa poliisilaitok-

²⁰ Poliisihallitus, 2020/2012/4075, 11.7.2013

sisä. Samoin tulee kiinnittää huomiota prosessien tarkoituksenmukaisuuteen ja yhtenäisyyteen myös sen hallinnollisen työn osalta, jota tehdään poliisipalvelu- ja lupapalvelulinjoilla.

Jo tehtyjen päätösten perusteella etenkin talous- ja henkilöstöhallinnon osalta tulee varmistua, että teknisluonteiset tehtävät on täysimääräisesti siirretty palvelukeskuksiin. Samoin tulee selvittää, voidaanko joitain palvelukeskusten palvelutarjonnan ulkopuolelle jääviä nykyisiä hallinto- tehtäviä hoitaa keskitetysti poliisihallinnon sisällä.

Linjatasen alapuolella oleva organisaatorakenne muodostettiin ja vahvistettiin mahdollisimman yhtenäiseksi. Linjatasen alapuolella sai olla enintään kolme esimiestasoa. Tasoista käytettävistä nimikkeistä tehtiin linjauspäätös poliisilaitosten johtamisrakenteiden vahvistamisen yhteydessä.

Poliisilaitoksessa on poliisipalvelut -linjaan sijoittuva sektoritasoinen valvonta- ja hälytystoiminta-, rikostorjunta- ja liikennepoliisitoiminto. Sektoreiden määrä vahvistettiin kunkin poliisilaitoksen osalta erikseen.

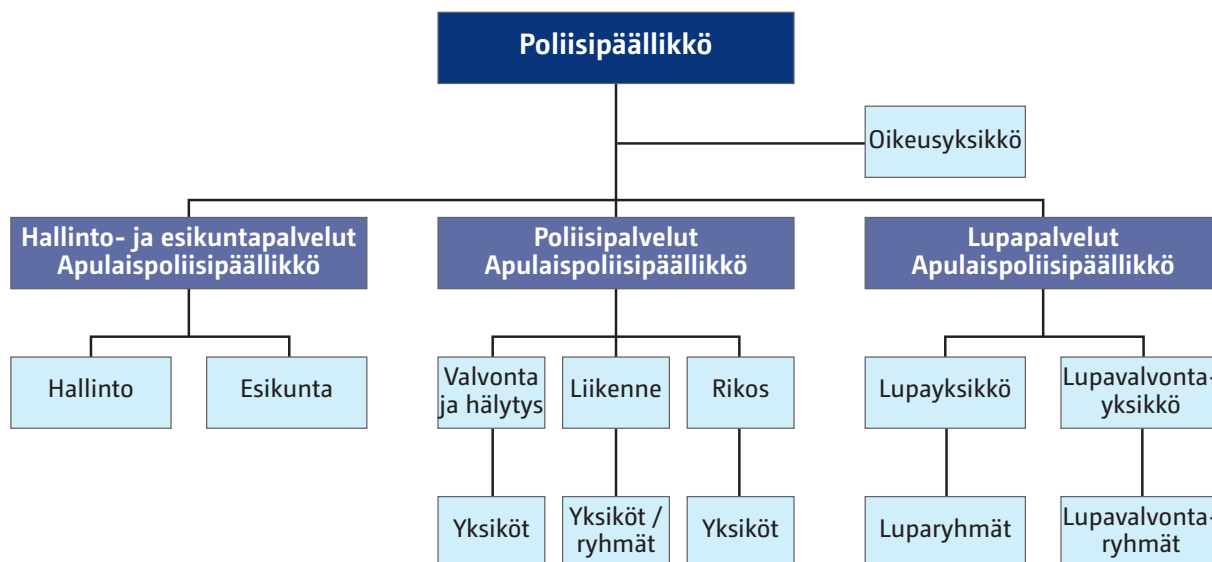
Hallinto- ja esikuntapalvelut -linjalla yksiköt muodostettiin siten, että niiden tehtävät kattavat koko poliisilaitoksen toimialueen. Muutosvaiheessa pienimmissä poliisilaitoksissa (Häme, Kaakkois-Suomi, Lappi, Länsi-Uusimaa ja Pohjanmaa) yksiköt ovat esikuntayksikkö ja hallintoyksikkö. Suuremmissa poliisilaitoksissa (Itä-Suomi, Itä-Uusimaa, Lounais-Suomi, Oulu ja Sisä-Suomi) yksiköt ovat esikuntayksikkö, henkilöstöhallintoyksikkö ja talous-, suunnittelu-, materiaali-, toimitus- ja tietohallintoyksikkö.

Poliisipalvelut-linjalla sektorit muodostettiin pääsääntöisesti siten, että niiden tehtävät kattavat koko poliisilaitoksen toimialueen. Valvonta- ja hälytyspalveluissa sektoreita on lähtökohtaisesti yksi/poliisilaitos. Poikkeuksena Lounais-Suomen ja Sisä-Suomen poliisilaitokset, joissa sektoreita on hälytysaluejaosta johtuvista syistä kaksi/poliisilaitos. Liikennepoliisisektoreita on kaikissa poliisilaitoksissa yksi/poliisilaitos. Rikostorjuntasektoreita on pääsääntöisesti kaksi/poliisilaitos. Yhteen sektoriin sijoitettiin ns. perinteinen rikostorjunta ja toiseen sektoriin erityistutkinta, kuten talousrikostutkinta, vaativa tekninen rikostutkinta, rikostiedustelu ja -analyysi ja tietotekniikkarikostutkinta. Poikkeuksena Itä-Suomen ja Pohjanmaan poliisilaitokset, joissa rikostorjuntasektoreita on kolme/poliisilaitos. Erityisrikostutkinta hoidetaan molemmissa poliisilaitoksissa yhden johdon alaisuudessa koko poliisilaitoksen toimialueella. Lapin poliisilaitoksessa rikostorjuntasektoreita on yksi. Sektoritason alapuolella oleva yksikkö- ja ryhmärakenne eivät olleet muutoksen kohteena, mutta tarvittaessa poliisilaitokset saivat muodostaa rakenteen tarkoituksenmukaisesti katsomallaan tavalla.

Lupapalvelut-linjalla yksiköt muodostettiin joko asia- tai aluejakoperiaatteella. Yksiköt ovat lupayksikkö, lupavalvontayksikkö ja ulkomaalaisyksikkö. Edellä olevasta poiketen lupavalvonta- ja ulkomaalaistehtävät sijoitettiin useissa poliisilaitoksissa ryhmätasoisina tehtävinä lupayksiköihin.

Edellä mainittu johtorakenne ei koske Helsingin poliisilaitosta.

Poliisilaitoksen organisaatorakenne 1.1.2014

Poikkeukset perusmuotoisesta rakenteesta on kuvattu edellisellä sivulla.

Poliisiasemilla on pääsääntöisesti päällystötasoinen esimies, jonka tehtävänä on huolehtia poliisiaseman päivittäistoimintojen sujumisesta. Pienempien poliisiasemien esimieheksi voitiin nimetä alipäällystään tai miehistöön kuuluva poliisimies. Poliisihallitus linjasi, ettei poliisiasemien esimiestehtäviin ole tarpeen siirtää päällystystä, jos nykyisinkään poliisiasemilla tai poliisiasemiksi muuttuneissa palvelutoimistoissa ei ole päällystystä. Poliisihallitus linjasi myös, että useammalle pienelle poliisiasemalle voitiin nimetä yksi yhteinen esimies silloin kun se toiminnallisesti tai muutoin on tarkoituksenmukaista.

Toimeenpano ei muuttanut poliisilaitoksen alueellisen yksikön (ruotsinkieliset poliisipalvelut) tehtäviä ja vastuita.

5.3 TOIMIPISTEET JA YHTEISPALVELU

Valmisteluvastuu Poliisihallituksessa tekninen johtaja Pirkko Paavola-Häggbloom ja lupahallintojohtaja Anne Aaltonen

Sisäasiainministerin linjaus 2.10.2012:

Pora III hankeryhmän tulee tehdä esityksensä poliisin palveluverkoston kehittämiseksi vuoden 2012 loppuun mennessä. Päätös pääpoliisiasemien sijoittamisesta tehdään osana poliisin palveluverkostoa koskevaa ratkaisua. Hankeryhmän esityksen tulee sisältää ehdotus myös liikenneturvallisuuskeskuksen sijoittamisesta. Palveluverkoston kehittämisessä otetaan huomioon Sisäisen turvallisuuden ministeriryhmän 20.9.2012 antamat linjaukset.

Hanketyöryhmän esitys poliisin palveluverkon kehittämisestä sisältyy 13.2.2013 jätettyyn esitykseen hallintorakennemuutoksen täydentäviksi päälinjauksiksi. Työryhmä esitti, että yksi nykyisistä poliisiasemista (Vihti/Karkkila) ja neljä nykyisistä laajan poliisipalvelun toimipisteistä (Nivala, Oulainen, Pyhäjärvi, Kerava) tulisi lakkauttaa. Pienimmistä palvelupisteistä 16 (Akaa, Asikkala, Eno, Juuka, Kärkölä, Luumäki, Liperi, Närpiö, Parkano, Puolanka, Savitaipale, Savukoski, Siikalatva, Sipoo, Somero ja Vaala) tulisi muuttaa yhteispalvelupisteiksi ja 10 palvelupistettä (Heinävesi, Iitti, Janakkala, Karjaa, Leppävirta, Nilsia, Polvijärvi, Tuulos, Urjala ja Vihti/Nummela) tulisi joko muuttaa yhteispalvelupisteeksi tai lakkauttaa. Lisäksi työryhmä esitti, että toimitilatehokkuutta

on pyrittävä parantamaan vähintään 34 toimipaikassa. Muutoksilla tavoitellaan 5 miljoonan euron säästöä vuoden 2016 tasossa.

Toimipaikkamuutoksia käsitellään tarkemmin luvussa 11 PORA ICT -hanke ja toimitilahanke.

5.4 MUUTOKSET VALTAKUNNALLISTEN YKSIKÖIDEN ORGANISAATIOIHIN

5.4.1 Liikkuva poliisi

Valmisteluvastuu Poliisihallituksessa poliisijohtaja Seppo Kolehmainen

Sisäasiainministerin linjaus 2.10.2012:

Liikennevalvonta keskitetään paikallispoliisiin yhdistämällä Liikkuvan poliisin ja paikallispoliisin liikennevalvonta. Liikkuva poliisi hallinnollisena yksikkönä lakkautetaan ja sen hoitamat erityistehtävät organisoidaan uudelleen hanketyöryhmän raportissa esitetyllä tavalla seuraavin sisäisen turvallisuuden ministeriryhmän tekemin tarkentavin linjauksin:

Liikkuvan poliisin projektiryhmässä laadittiin kokonaisvaltainen suunnitelma Liikkuvan poliisin tehtävien uudelleen organisoinnista ja liikkuvan poliisin lakkauttamiseen liittyvistä hallinnollisista toimenpiteistä. Suunnitelmaan sisältyi esitys Helsingin toimipaikan kenttähenkilöstön jakamisesta pääkaupunkiseudun poliisilaitosten kesken.

Poliisihallituksen 23.8.2013 tekemällä päätöksellä²¹ Liikkuvan poliisin toimintojen siirrot ja henkilöjärjestelyt toteutettiin siten, että:

- Liikkuvan poliisin henkilöstö siirrettiin virkoineen siihen poliisilaitokseen, jonka toimialueella liikkuvan poliisin yksikkö toimi. Liikkuvan poliisin päällikkö, apulaispäällikkö, hallintojohtaja, liikenteen tulosityksiköiden päälliköt, yksiköiden päälliköt ja hallinto- ja eskuntatehtävissä toimivat osallistuivat ilmoittautumismenettelyyn ao. poliisilaitoksissa ja Poliisihallituksessa. Helsingin yksikön kenttähenkilöstö sijoitettiin sovitun jakoperusteen (liikennevalvonnan tason säilyminen ja henkilöstön sijoituspaikkatoivomukset) mukaisesti Helsingin, Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksiin.
- Liikennevalvonnan (ml. raskas liikenne), ohjaustoiminto sijoitettiin Poliisihallituksen poliisitoimintayksikköön omana 5 htv vastuualueena.
- Helsinki-Vantaan lentoaseman poliisitoiminta ja henkilöstö siirrettiin sellaisenaan Itä-Uudenmaan poliisilaitokseen.
- Turvallisuusyksikkö tehtävineen ja henkilöstöineen siirrettiin Helsingin poliisilaitokseen. Henkilösuojauksen toimintamahdollisuudet varmistettiin koko maassa siten, että poliisilaitokset osallistuvat tarpeen mukaan tehtävien hoitamiseen omalla toimialueellaan.
- Sisäministerin ja ylimmän poliisijohdon kuljetustehtävät ja niihin tarvittava henkilöstö (3 htv) siirrettiin Helsingin poliisilaitokseen.
- Ajokoulutus siirrettiin Poliisiammattikorkeakoulun tehtäväksi. Kouluttajaresurssit turvattiin siirtämällä ajokouluttajat (8 htv) Poliisiammattikorkeakoulun henkilöstöön.

Liikkuvan poliisin muiden tehtävien osalta tehtävien siirrot tehtiin siten, että:

- Liikenteen analyysitoiminnan resurssit (3 htv) siirtyivät Oulun, Pohjanmaan ja Sisä-Suomen poliisilaitoksiin, joissa analyysitehtävää jatketaan valtakunnan tasoisena noin 1,5 htv panoksella.
- Liikennevalvontavälinetyöryhmä perustetaan kevään 2014 aikana. Ryhmässä ovat jäseninä Poliisihallituksen, Poliisiammattikorkeakoulun ja poliisilaitosten edustajat. Poliisihallituksen liikenteen vastuualue osallistuu myös eurooppalaisen liikennepoliisijärjestön TISPOLin toimintaan ja saa sitä kautta tietoa kansainvälisestä valvontavälineistön kehittämisestä.

²¹ Poliisihallitus, 2020/2012/4075, 23.8.2013

- Liikenteen tilannekuvatoiminnon järjestelyt ovat valmistelussa alkuvuodesta 2014. Poliisihallituksen liikenteen vastuualue valmistelee yhdessä Liikenneviraston kanssa puitesopimusta, jossa määritellään ne tehtäväalueet, joissa virastot tekevät yhteistyötä. Tilannekuvaa suunnitellaan ylläpidettäväksi Helsinkiin sijoitetussa liikenneturvallisuuskeskuksessa. Samalla selvitetään myös liikenneviestinnän järjestämistä miltä osin sitä voitaisiin keskittää liikenneturvallisuuskeskukseen.
- Liikenneviestinnän ohjaus keskitettiin Poliisihallituksen esikunnan viestinnän vastuualueelle ja liikenneviestinnän tehtäviä osin Poliisihallituksen konsernipalveluihin.
- Poliisi osallistuu liikenneonnettomuuksien tutkintalautakunnan tehtäviin aiempaan tapaan. Alueellisiin tutkintalautakuntiin on nimetty poliisijäsenet. Poliisihallituksen liikenteen vastuualueen esimies on nimetty liikenneonnettomuuksien tutkinnan neuvottelukunnan jäseneksi. Neuvottelukunta vahvistaa vuosittaiset toiminta- ja koulutussuunnitelmat sekä vahvistaa alueellisten tutkintalautakuntien jäsenyydet.

5.4.2 Keskusrikospoliisi

Valmisteluvastuu Poliisihallituksessa poliisijohtaja Robin Lardot

Sisäasiainministerin linjaus 2.10.2012:

Keskusrikospoliisi keskittyy järjestäytyneen ja kansainvälisen rikollisuuden torjuntaan. Keskusrikospoliisin toiminta keskitetään Vantaan toimitilan lisäksi seuraaviin toimipisteisiin: Joensuu, Maarianhamina, Oulu, Rovaniemi, Tampere ja Turku. Sijoittelussa on huomioitu erityisesti keskusrikospoliisille kuuluvat kansainväliset tehtävät, viranomaisyhteistyöhön liittyvä tarpeet sekä sisäisen turvallisuuden ministeriryhmän linjaukset. Uudistuksessa tulee huolehtia siitä, että järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan kohdennetut poliisin resurssit eivät vähene. Täytäntöönpanovaiheessa tulee varmistaa, että paikallispoliisilla on riittävät resurssit ja osaaminen vakavimman rikollisuuden torjuntaan. Täytäntöönpanovaiheessa tulee huolehtia siitä, että keskusrikospoliisin tutkinnan valtakunnalliset resurssit järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa ylläpidetään huomioiden kuitenkin täytäntöönpanovaiheessa tehtävät tarkemmat linjaukset Keskusrikospoliisin ja paikallispoliisin tehtävänjaosta järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa. Muutokset toteutetaan siten, että keskusrikospoliisin toimitilakustannukset eivät nouse hanke-työryhmän esittämään tavoitteeseen verrattuna.

Keskusrikospoliisin projektiryhmä laati osana valtakunnallista työsuunnitelmaa suunnitelman toimipisteiden vähentämisestä Vantaan toimipisteen lisäksi kuuteen toimipisteeseen. Lakkautettavien toimipisteiden (Jyväskylä, Kouvolaa, Kuopio, Mikkeli ja Vaasa) henkilöstölle tarjottiin ensisijaisesti mahdollisuus jatkaa Keskusrikospoliisin tehtävissä Keskusrikospoliisin muissa toimipisteissä. Lakkautettavien toimipaikkojen henkilöstöstä 17 henkilöä siirtyi paikallispoliisin tehtäviin Itä-Suomen ja Pohjanmaan poliisilaitoksissa.

Poliisihallitus teki 18.6.2013 päätöksen Keskusrikospoliisin toimipaikoista²² hanketyöryhmän esityksen mukaisesti.

Poliisihallitus on 20.12.2013 antanut määräyksen²³ Keskusrikospoliisin ja paikallispoliisin välisestä tehtävänjaosta ja yhteistyöstä rikostorjunnassa. Järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan resursseista päätetään erikseen.

²² Poliisihallitus, 2020/2013/2846, 18.6.2013

²³ Poliisihallitus, 2020/2013/4613, 20.12.2013

5.4.3 Suojelupoliisi

Sisäasiainministerin linjaus 2.10.2012: Suojelupoliisin tehostamistoimenpiteet toteutetaan hanketyöryhmän raportissa esitetyin linjauksin.

Pora III hankeryhmän raportti: Työryhmä ei esitä erityisiä Suojelupoliisia koskevia uudistuksia. Toimeenpanovaiheessa Suojelupoliisin hallintoa, aluetoimintaa ja tilankäyttöä tarkastellaan uudelleen alustavana tavoitteena 0,2 milj. euron säästö.

Suojelupoliisi on vuoden 2013 aikana tehostanut tilankäyttöään irtisanomalla tarpeettomaksi käyneitä toimitilojaan. Tästä on saatu 140.000 euron säästö. Lisäksi Suojelupoliisi on tehostanut hallintoaan jättämällä yhden avautuneen viran täyttämättä. Tästä on saatu 58.000 euron säästö. Mainituilla toimenpiteillä Suojelupoliisi on saavuttanut sille asetetun säästötavoitteen.

Suojelupoliisi on edellä olevan lisäksi toteuttanut PORA III -hankkeeseen liittymättömän organisaatiomuutoksen. Seitsemästä tulosityksiköstä on siirrytty viiden tulosityksikön malliin. Samalla on muutettu tulosityksiköiden sisäisiä rakenteita. Muutosten tavoitteena on johtamisjärjestelmän selkeyttäminen.

5.4.4 Poliisiammattikorkeakoulu

Sisäasiainministerin linjaus 2.10.2012:

Poliisikoulutus uudistetaan ja poliisiammattikorkeakoulun toimintaa kehitetään hanketyöryhmän raportissa esitetyin linjauksin. Poliisikoulutusta uudistettaessa tulee varmistua esitetyn tutkintorakenteen soveltuminen poliisikoulutuksen alaan. Poliisiammattikorkeakoulu vastaa liikennevalvontaan ja raskaan liikenteen valvontaan liittyvästä koulutuksesta ja ammattitaidon ylläpitämisestä.

Pora III hankeryhmän raportti:

Työryhmä esittää poliisin tutkinnonuudistusta toteutettavaksi hallintorakenteen kokonaisuudistuksen yhteydessä. Poliisiammattikorkeakoulun toimintaa tehostetaan siten, että henkilöstöä voidaan vähentää vuoden 2011 tasosta yhteensä 20 henkilötyövuotta. Poliisikoulutuksen kustannuksia vähennetään lisäksi yhdenmukaistamalla opiskelijoiden opintososiaaliset etuudet tavanomaiselle kansalliselle tasolle. Poliisiammattikorkeakoulun maksullista toimintaa laajennetaan. Ulkoisen tutkimusrahoituksen hyödyntämistä lisätään.

Laki Poliisiammattikorkeakoulusta tuli voimaan 1.1.2014. Poliisikoulutus ja tutkintorakenne saadaan tavoitteen mukaisesti uudistettua lähivuosien aikana. Uusi- ja vanhamuotoista opetusta on rinnakkain vuosina 2014 - 2016. Ensimmäinen hakujakso uusimuotoiseen elokuussa 2014 alkavaan poliisikoulutukseen oli 7-31.1.2014. Alipäällystätehtäviin valmentavien esimiestyön ja työnjohdon erikoistumisopintojen ja päällystätehtäviin johtavan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnan aloittamisaika täsmentyy koulutustarvetiedustelun perusteella keväällä 2014. Uudistusta koskevat tarkemmat säännökset tullaan antamaan asetuksella kevään 2014 aikana.

Henkilötyövuosien tavoitetasoksi vuodelle 2016 on asetettu 182 htv:tta eli 20 htv:n vähennys vuoden 2011 tasosta. Sisäasiainministeriön virkasiirtopäätösten myötä Poliisiammattikorkeakouluun siirtyi vuoden 2013 aikana yksi virka Poliisin tekniikkakeskuksesta ja yksi virka Liikkuvasta poliisista. PORA III:n virkajärjestelyssä Poliisiammattikorkeakouluun siirtyi kahdeksan virkaa Liikkuvasta poliisista ja yksi virka Kanta-Hämeen poliisilaitoksesta. Virkasiirtojen vuoksi henkilötyövuosimäärä on noussut 11 henkilötyövuodella. Poliisiammattikorkeakoulu katsoo, että nämä virkasiirrot pitäisi huomioida vuoden 2016 henkilötyövuositavoitteessa siten, että tavoitetaso on 182 htv:n sijaan 193 htv:tta.

Lain Poliisiammattikorkeakoulusta voimaantulo muuttaa opiskelijoiden opintososiaalisia etuja. Poliisi(AMK)-tutkinnon opiskelijoiden edut noudattavat yleisten korkeakoulujen opiskelijoiden etuuksia. Nykymuotoisen poliisin perustutkinnon opiskelijat voivat jatkaa opintojaan 31.12.2016 saakka kumotun lainsäädännön mukaisin opintososiaalisin eduin. Poliisin perustutkintoon kuuluvat opintososiaaliset edut muodostuvat kokelaspäivärahasta, opiskeluajan palkasta, kurssipäivärahasta, ruokailusta, majoituksesta, terveydenhuollosta ja opintorahasta. Sisäministeriön poliisiosastolla tehdyn laskelman mukaan nykyiset edut ovat 300 opiskelijan osalta 5,8 miljoonaa euroa/vuosi. Poliisin ammattikorkeakoulututkintoa suorittaville opiskelijoille maksetaan ainoastaan opintoraha, asumislisä ja ateriatuki. Näiden yhteismäärä olisi 300 opiskelijalle 2,9 miljoonaa euroa/vuosi. Opintososiaalisten etujen muutoksella on saavutettavissa em. opiskelijamäärällä laskettuna 2,9 miljoonan euron säästö/vuosi. Täysimääräinen säästö on saatavissa vasta sen jälkeen kun kaikki opiskelijat opiskelevat uusimuotoista tutkintoa.

Poliisiammattikorkeakoulu laati liiketoimintasuunnitelman maksullisen toiminnan kehittämiseksi. Suunnitelma hyväksyttiin vuoden 2014 tuloskeskustelussa. Suunnitelman päivitys tehdään huhtikuun 2014 loppuun mennessä. Suunnitelman lähtökohtana on, että 10 % rahoitustarpeesta voidaan kattaa maksullisella toiminnalla vuonna 2020. Vuodelle 2014 asetettu tuottotavoite on 1,0 miljoonaa euroa.

Vuoden 2014 tuloskeskustelussa linjattiin, että opiskelija-asuntolat säilytetään Poliisiammattikorkeakoulun hallinnassa. Tutkinto-opiskelijoiden asuminen muutetaan vuokrasopimusperusteiseksi niin, että ennen vuodenvaihdetta 2014 opiskelunsa aloittaneiden opiskelijoiden asuminen on edelleen maksutonta. Asuntolatoiminnan järjestelyt valmistellaan siten, että elokuussa 2014 aloittavien opiskelijoiden on mahdollista vuokrata asuinhuone opiskelunsa ajaksi. Vuokraustoiminnasta saatavien tulojen määrää ei tässä vaiheessa voida arvioida, koska asuntojen kysynnästä ei vielä ole tietoa.

Poliisihallituksen 23.8.2013 tekemällä päätöksellä Liikkuvan poliisin toteuttama ajokoulutus ja muu liikenneturvallisuustyöhön liittyvä koulutus siirrettiin Poliisiammattikorkeakoulun vastuulle 1.1.2014 alkaen. Vuonna 2014 järjestettävä koulutus on suunniteltu ja valmisteltu siten, että se vastaa laajuudeltaan ja laadultaan aiempien vuosien koulutusta. Liikkuvassa poliisissa koulutustehtävissä toimineet yhdeksän henkilöä siirrettiin virkasiirtona Poliisiammattikorkeakouluun. Koulutuksen toteuttamisessa tarvitaan aiempaan tapaan määräaikaissä kouluttajatehtävissä toimivia ajoneuvokohtaisia kouluttajia.

5.4.5 Poliisin tekniikkakeskus

Valmisteluvastuu Poliisihallituksessa tekninen johtaja Pirkko Paavola-Häggblom

Sisäasiainministerin linjaus 2.10.2012:

Pora III hankeryhmän tulee esittää tarpeelliseksi katsomansa linjaukset Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnan kehittämisestä vuoden 2012 loppuun mennessä.

Sisäasiainministeri myönsi esityksen tekemiselle jatkoajan 31.1.2013 saakka. Hanketyöryhmä jätti esityksensä²⁴ sisäasiainministerille 13.2.2013.

Sisäasiainministeriö teki 15.2.2013 päätöksen poliisin hallintorakenteen kehittämistä koskevista täydentävistä linjauksista²⁵. Päätöksessä lausutaan, että Poliisin tekniikkakeskuksen organisointi ja toimintatapa uudistetaan. Uudelleenorganisointi toteutetaan hankeryhmän esittämällä tavalla

²⁴ Sisäasiainministeriö, Poliisin hallintorakenneuudistus Pora III -täydentävät päälinjaukset, sisäasiainministeriön julkaisu 6/2013, 13.2.2013

²⁵ Sisäasiainministeriö, Päätös SM022:00/2012, 15.2.2013

siten, että erillisestä virastoasemasta luovutaan. Toiminnot sijoitetaan hankeryhmän sekä selvi-tyshenkilö Kari Salmen esityksen mukaisesti Kouvolaan osaksi Poliisihallitusta siten, että tehtävät organisoidaan erilleen ylijohdotehtävistä. Henkilöstön asema turvataan hallintorakenneuudistuksessa noudatettavien henkilöstöpoliittisten linjausten mukaisesti.

Poliisihallitus valmisteli tekniikkakeskuksen lakkauttamisen ja tehtävien uudelleenorganisoinnin samassa yhteydessä ja aikataulussa Poliisihallituksen organisaatiouudistuksen kanssa. Tekniikka-keskuksesta siirtyneet tehtävät sijoitettiin Poliisihallitukseen organisoituna erilleen ylijohdotehtävistä (konsernipalvelut). Tekniikkakeskuksen tehtävistä Kouvolaan sijoituivat hankinta-, logistiikka- ja materiaalipalvelut.

Tekniikkakeskuksen henkilöstö osallistui ilmoittautumismenettelyyn. Pääosa henkilöstöstä sijoitui konsernipalvelujen tehtäviin Kouvolaan.

6. POLIISILAITOSTEN JA VALTAKUNNALLISTEN YKSIKÖIDEN TOIMINTAPROSESSIEN SUUNNITTELU JA ORGANISOINTI

6.1 HALLINTO- JA ESIKUNTAPALVELUT

Valmisteluvastuu Poliisihallituksessa talous- ja suunnittelujohtaja Tiina Eränkö, hallintojohtaja Arto Nieminen ja tekninen johtaja Pirkko Paavola-Häggblom

Pora III hankeryhmän raportti:

Hallinto- ja esikuntapalvelulinjan mitoitus, tehtävät ja prosessit määritellään yhdenmukaisesti asetettavan hallintohenkilötyön vähennystavoitteen saavuttamiseksi.

Poliisihallitus asetti 7.12.2012 valtakunnallisen työryhmän (HALE)²⁶ valmistelevaan esityksiä hallinto- ja esikuntatehtävien organisoinnista, työprosesseista ja henkilöstömitoituksesta. Työryhmän puheenjohtajana toimi suunnittelu- ja talousjohtaja Tiina Eränkö ja jäsenenä Poliisihallituksen ja poliisiyksiköiden asiantuntijat. Työryhmän esitys (loppuraportti)²⁷ valmistui 31.3.2013.

Työryhmä laati mallin poliisiyksiköiden hallinto- ja esikuntatoimintojen tehtävistä, organisoinnista, prosesseista ja henkilöstömitoituksesta. Mallin laatimisen yhteydessä työryhmä arvioi mahdollisuudet tukitoimien ulkoistamiseen ja/tai keskittämiseen valtakunnallisesti johonkin poliisiyksikköön.

Työnsä aikana työryhmä järjesti kaksi kuulemistilaisuutta, joissa kuultiin Rajavartiolaitoksen ja Puolustusvoimien organisaatiomuutosten kokemuksista organisaatiomuutoksessa. Lisäksi työryhmä tutustui eräiden palvelutuottajien (Senaatti-kiinteistöt, Millog, Palkeet) toimintatapoihin sekä kuuli Valtiontalouden tarkastusviraston, verohallinnon ja sisäasiainministeriön edustajia.

Työryhmä määritteli hallinto-, esikunta- ja tukitehtäviin kuuluviksi tehtäviksi henkilöstöhallinnon, työvuorosuunnittelun, matkanhallinnan, taloushallinnon ja suunnittelun, viestinnän, laillisuusvalvonnan, riskienhallinnan, johdon sihteerin, materiaalihallinnon, toimitilahallinnon, tietohallinnon ja asiakirjahallinnon tehtävät. Määrittelyn ulkopuolelle jäivät mm. virastopalvelut.

Työryhmä kartoitti mainittujen tehtävien lähtötilanteen poliisiyksiköittäin. Kartoituksen haasteellisuutta lisäsi mm. se, että käytettävissä olleet tunnusluvut eivät olleet yhtenäisiä, esim. työajan kirjaamisessa eri tehtäviin oli poliisiyksiköiden välillä selkeitä eroja.

Alkukartoituksen mukaan hallinto-, esikunta- ja tukitehtäviä tehtiin vuonna 2012 paikallispoliisissa 430 htv ja koko poliisihallinnossa 688 htv. Työryhmä esitti tavoitetasoksi 2016 mennessä paikallispoliisissa 337 htv ja koko poliisihallinnossa 548 htv. Henkilötyövuosimäärän vähennys olisi siten paikallispoliisissa 93 htv ja koko poliisihallinnossa 140 htv.

Valtakunnallisen projektiryhmän käsittelyn jälkeen työryhmä tarkisti esitystään sekä lähtötilanteen ja tavoitetasen osalta. Lähtötilanne tarkistuksen jälkeen oli paikallispoliisissa 423 htv ja koko poliisihallinnossa 689 htv. Tavoitetasoksi muodostui paikallispoliisissa 353 htv ja koko poliisihallinnossa 564 htv. Henkilötyövuosimäärän vähennystavoitteeksi tuli siten paikallispoliisissa 70 htv

²⁶ Poliisihallitus, 2020/2012/4075, 7.12.2012

²⁷ Poliisihallitus, PORA III HALE - Poliisin hallinto- ja esikuntatoimintojen järjestäminen osana PORA III uudistusta, 31.3.2013

ja koko poliisihallinnossa 125 htv. Ilmoittautumismenettelyssä tehtäviä oli tavoitetason mukainen määrä.

Hanketyöryhmän esityksessä vähennystavoitteeksi paikallispoliisissa on asetettu 90 htv:tta. Vähennystavoite on laskettu vuoden 2011 toteuman perusteella. Vertailukelpoista tietoa vuosien 2011 ja 2012 tilanteesta ei ollut saatavissa. Työryhmä arvioi, että vuoden 2011 lopun tilanteesta hallintotehtävien htv:t olivat vähentyneet vuoden 2012 loppuun mennessä noin 20 htv:tta. Tämä selittää sen miksi vähennystavoitteeksi asetettiin hankeryhmän esityksestä poiketen 70 htv:tta.

Työryhmä esitti muutoksia hallinto-, esikunta- ja tukitehtävissä toimivien virkanimikkeistöön. Vielä vuonna 2013 toimintojen organisointi ja nimikkeistö erosivat suurempien ja pienempien poliisilaitosten välillä. Työryhmä esitti, että virkanimikkeet yhdenmukaistetaan kaikissa poliisilaitoksissa. Ilmoittautumismenettelyssä käytettiin yhtenäisiä virkanimikkeitä.

Työryhmän esitys sisälsi myös arviointia siitä, mitä hallinto-, esikunta- ja tukitehtäviä voitaisiin keskittää poliisihallinnon sisällä, mitä tehtäviä voitaisiin ulkoistaa muille toimijoille ja mistä tehtävistä voitaisiin luopua kokonaan. Pääosin esitykset vaativat vielä työstämistä ja ainakin joitakin niistä voitaneen toteuttaa tulevien vuosien aikana.

Ilmoittautumismenettelyä varten poliisilaitokset laativat omat esityksensä omien hallinto-, esikunta- ja tukipalvelujen järjestämisestä valtakunnallisen mallin mukaisesti. Poliisilaitoksille annettiin liikkumavaraa yksittäisten tehtävien mitoittamiseen edellytyksellä, että kaikkiin tehtäviin on sijoitettava henkilöstöä ja että kokonaishenkilötyövuosimäärää ei ylitetä.

Ilmoittautumismenettelyssä oli tavoitetason mukainen määrä tehtäviä (taulukko seuraavalla sivulla).

Yhteenveto hallinto- ja tukitehtävien mitoituksista ja vähennyksistä

Lähtötilanne													Tavoitetaso															
	Henkilöstö	Työvuorosuunnittelu	Matkahallinta	Talous ja suunnittelu	Viestintä	Laillisuusvalvonta	Riskienhallinta	Johdon sihteeritehtävät	Materiaali	Toimitila	Tietohallinto	Asiakirja	Yhteensä	Henkilöstö	Työvuorosuunnittelu	Matkahallinta	Talous ja suunnittelu	Viestintä	Laillisuusvalvonta	Riskienhallinta	Johdon sihteeritehtävät	Materiaali	Toimitila	Tietohallinto	Asiakirja	Yhteensä	Eo	Huom.
Htv																												
Helsinki	19,6	15,0	1,9	9,3	3,0	3,1	2,5	2,0	4,0	1,7	1,9	4,9	68,9	16,5	10,0	2,6	8,0	3,0	3,0	1,7	1,5	2,0	1,5	1,5	5,0	56,3	-12,6	Ei lisäyksiä.
Häme	7,9	1,6	2,1	6,3	1,9	2,9	1,2	1,2	4,0	2,8	1,0	1,1	34,0	5,9	2,7	0,9	5,5	1,2	1,0	1,4	1,5	1,0	1,0	2,0	25,2	-8,8		
Itä-Suomi	10,2	4,7	1,9	7,8	2,2	0,8	2,1	3,0	2,2	1,1	1,4	2,6	40,0	9,1	4,2	2,2	8,0	1,8	1,5	1,4	1,5	2,0	1,5	1,5	3,0	37,7	-2,3	
Kaakkois-Suomi	7,0	3,5	1,5	6,2	0,8	0,5	0,7	0,4	2,6	0,4	1,2	1,8	26,6	5,1	2,3	1,3	4,5	1,0	1,0	1,4	1,0	0,5	0,5	2,0	21,2	-5,4		
Lappi	3,4	1,3	2,6	5,4	1,2	0,7	1,4	1,0	1,6	0,6	1,3	2,4	22,9	3,5	1,8	1,2	4,5	1,0	1,0	1,4	1,0	0,5	0,5	1,5	18,4	-4,5		
Lounais-Suomi	8,9	5,0	2,1	8,1	1,5	3,6	1,6	1,0	3,6	1,1	2,1	2,5	41,1	9,6	4,9	2,5	8,0	2,2	2,0	1,4	1,5	2,0	1,5	1,5	3,0	40,1	-1,0	
Pohjanmaa	8,9	5,5	0,6	7,0	2,6	0,7	1,3	1,3	2,3	1,9	1,3	2,8	36,2	6,4	2,8	1,7	5,5	1,3	1,0	1,4	1,5	1,0	1,0	1,0	3,0	27,6	-8,6	
Länsi-Uusimaa	6,0	3,0	1,2	5,1	0,5	0,2	0,3	1,1	2,0	0,5	1,2	1,0	22,1	5,7	2,6	1,2	4,5	1,2	1,0	1,4	1,5	1,0	1,0	2,5	22,1	0,0		
Oulu	8,5	3,4	1,6	8,9	0,9	0,4	1,3	0,7	2,6	0,4	0,2	5,4	34,3	7,5	3,5	2,1	6,0	1,5	1,0	1,4	1,5	1,0	1,0	1,0	3,0	30,6	-3,7	
Sisä-Suomi	13,0	8,2	4,0	10,0	3,1	3,2	2,3	2,1	4,9	3,0	1,4	4,0	59,2	10,9	5,1	2,4	9,0	2,3	2,0	1,4	1,5	2,0	1,5	1,5	4,0	43,7	-15,5	
Itä-Uusimaa	7,2	2,0	2,6	7,8	1,8	1,3	2,6	2,0	5,2	2,4	1,4	1,8	38,1	7,3	4,1	1,6	6,0	1,7	1,0	1,4	1,5	1,0	1,0	1,0	3,0	30,6	-7,5	
Paikallispoliisi	100,6	53,2	22,1	81,9	19,5	17,4	17,3	15,8	35,0	15,9	14,4	30,3	423,4	87,5	44,1	19,7	69,5	18,3	15,5	15,7	15,5	14,0	12,0	32,0	353,2	-70,2		
KRP	9,5		3,4	5,8	1,4	2,0	1,8	0,0	3,7	1,4	5,6	4,5	39,1	9,0		3,3	5,5	1,4	2,0	1,7		3,0	1,4	5,6	4,4	37,3	-1,8	
SUPO	9,5		0,8	3,1	2,5	4,5	3,1	0,0	1,4	0,6	9,0	5,0	39,5														-3,0	Huomioitu erityistehtäviä henkilöstö- ja materiaali-hankinnoissa
LP	18,3		1,5	7,3	3,5	0,2	1,6	0,0	1,1	0,7	1,0	3,5	38,7														-38,7	
PTK	1,4		0,3	3,2	1,0	0,0	0,1	0,0	35,8	0,0	1,9	1,3	45,0														-45,0	
Polamk	7,2		1,7	4,4	3,0	0,0	1,0	0,0	1,2	2,5	5,5	4,8	31,3	6,1		1,2	4,4	3,0	1,0	1,6	0,0	1,5	1,0	5,5	3,5	28,8	-2,5	
POHA	17,9		3,4	15,2	5,0	6,1	6,2	0,0	3,7	2,6	5,0	6,8	71,9	16,4		1,3	14,0	3,0	5,0	6,2	0,0	1,5	2,5	7,0	6,5	63,4	-8,5	
POHA-konsernipalvelut	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			0,0	0,0	4,0	0,0	4,0	0,0	33,0	4,0	0,0	0,0	45,0	45,0	
Kaikki yhteensä	164,3	53,2	33,2	120,9	35,9	30,2	31,1	15,8	81,9	23,7	42,4	56,2	688,8	119,0	44,1	25,5	93,4	29,7	23,5	29,2	15,5	53,0	20,9	30,1	46,4	564,2	-124,6	

6.2 RIKOSTORJUNTA

Valmisteluvastuu Poliisihallituksessa poliisijohtaja Robin Lardot

Työsuunnitelmaan tuli sisällyttää rikostorjunnan tehtävien ja toimintojen organisoinnin osalta linjaukset seuraaviin asiakokonaisuuksiin:

1. Verkostojen tarkastelu
2. Analyysi- ja tiedustelutoimintojen suhde PTR-analyysitoimintoon

Poliisihallitus antoi 20.12.2013 määräyksen²⁸ poliisiyksiköiden rikostiedustelu- ja analyysitoiminnan järjestämisestä ja näiden toimintojen suhteesta PTR-rikostiedustelutoimintaan. PTR-rikostiedustelutoiminto muodostuu vuoden 2014 alusta lukien valtakunnallisesta PTR-rikostiedustelukeskuksesta ja kolmesta PTR-erityisyksiköstä. Määräyksessä on määritetty PTR-keskuksen, PTR-erityisyksikköjen, Keskusrikospoliisin ja poliisilaitosten tehtävät. Poliisilaitoksiin perustetaan paikallisesta ja alueellisesta rikostiedustelusta vastaava operatiivinen rikostiedustelu- ja analyysiyksikkö (RTA-yksikkö), jonka toiminta kytketään saumattomasti PTR-toimintoon. Lisäksi poliisiyksiköiden projektiryhmissä tuli käsitellä PORA III:n vaikutukset poliisirikosten tutkintaan, tekniseen rikostutkintaan, talousrikostutkintaan, PTR-toiminnan järjestelyihin, järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan, tietoverkkorikollisuuden torjuntaan, kohdevalintamenettelyyn, tietojoh-toiseen rikostorjuntaan (analyysi) ja muuhun nykyisten poliisilaitosten toimialueiden rajat ylittä-vään tutkintaan sekä muuhun rikostorjuntaan.

Poliisihallituksessa valmisteltiin poliisiyksiköiden asiantuntijoiden avustamana valtakunnalliselle projektiryhmälle esitykset alla mainittujen rikostorjunnan osa-alueiden järjestämisestä uusissa poliisilaitoksissa. Projektiryhmän käsittelyn jälkeen Poliisihallitus teki tarvittavat linjaukset.

Poliisin tekemäksi epäillyn rikoksen tutkintajärjestelyt päivitettiin vastaamaan uusien poliisilaitosten toimialueita siten, että mikään poliisilaitos ei tutki sen omaan henkilöstöön kuuluvan poliisimiehen tekemäksi epäiltyä rikosta. Poliisihallitus antoi tätä koskevan ohjeen²⁹ 17.12.2013.

Tekninen rikostutkinta järjestettiin siten, että jokaisessa poliisilaitoksessa on yhden johdon alaisuudessa toimiva tekniseen rikostutkintaan erikoistunut toiminto. Teknisen rikostutkinnan yksiköitä voi olla useissa eri toimipaikoissa poliisilaitoksen toimialueella.

Talousrikostutkinta järjestettiin siten, että jokaiseen poliisilaitokseen perustettiin yhden johdon alaisuudessa toimiva talousrikosyksikkö tai talousrikostoiminto. Talousrikosyksikkö tai -toiminto voi toimia usealla toimipaikalla.

Poliisihallitus antoi 20.12.2013 määräyksen vakavan rikollisuuden kohdemenettelystä³⁰. Vuoden 2014 alusta voimaan tulleella määräyksellä tarkennetaan poliisiyksiköiden välistä yhteistyötä vakavimman rikollisuuden torjunnassa. Kohdetorjuntamenettelyn tavoitteena on mm. rikostorjunnan suunnitelmallinen ja tavoitteellinen kohdentaminen tunnistettuihin vakaviin rikoksiin ja rikoskokonaisuuksiin, rikostorjunnan kustannustehokkuuden lisääminen, rikostorjunnan voimavarojen tarkoituksenmukaisen käytön varmistaminen, PTR-toiminnan vaikuttavuuden lisääminen ja toiminnallisten ja taloudellisten riskien jakaminen eri toimijoiden kesken.

Poliisihallitus antoi 23.9.2013 ohjeen vakavien tietoverkkorikosten torjunnan järjestämisestä³¹. Määräyksen tavoitteena on vakavien tietoverkkorikosten ja verkon kautta tapahtuvien rikosten tehokas ennalta estäminen, paljastaminen ja tutkinta sekä vakaviin verkkorikosuhkiin liittyvä nopean reagointikyvyn varmistaminen.

28 Poliisihallitus, 2020/2013/4736, 20.12.2013

29 Poliisihallitus, 2020/2013/4590, 17.12.2013

30 Poliisihallitus, 2020/2013/5547, 20.12.2013

31 Poliisihallitus, 2020/2013/3780, 23.9.2013

6.3 VALVONTA- JA HÄLYTYSTOIMINTA

Valmisteluvastuu Poliisihallituksessa poliisijohtaja Seppo Kolehmainen

Työsuunnitelmaan tuli sisällyttää valvonta- ja hälytystoiminnan tehtävien ja toimintojen organisoimisen linjaukset seuraaviin asiakokonaisuuksiin:

1. verkostojen tarkastelu
2. erityistoimintojen tarkastelu
3. johto- ja tilannekeskusten järjestelyt
4. automaattisen liikennevalvonnan järjestelyt
5. liikennevalvonnan ja -turvallisuustyön järjestelyt poliisilaitoksissa

Poliisihallituksessa valmisteltiin poliisiyksiköiden asiantuntijoiden avustamana valtakunnalliselle projektiryhmälle esitykset alla mainittujen valvonta- ja hälytystoiminnan osa-alueiden järjestämisestä uusissa poliisilaitoksissa. Projektiryhmän käsittelyn jälkeen Poliisihallitus teki tarvittavat linjaukset:

1. Poliisiin perustetaan kaksi johtokeskusta, jotka sijoittuvat Helsinkiin ja Ouluun. Oulun johtokeskusalueen muodostavat Oulun ja Lapin poliisilaitosten toimialueet. Helsingin johtokeskukseen toimialue muodostuu muiden poliisilaitosten toimialueesta. Johtokeskusten tehtävistä määrätään erikseen.
2. Jokaiseen poliisilaitokseen perustetaan vähintään yksi tilannekeskus. Tilannekeskusten sijaintipaikoista, tehtävistä ja resursseista määrätään erikseen.
3. Poliisin säilytystilaverkkoa supistetaan. Säilytystilojen sijaintipaikoista päätetään erikseen.
4. TEPO/CBRNE-keskusten sijaintipaikat ovat Rovaniemi, Oulu, Kuopio, Seinäjoki, Tampere, Turku, Lahti, Kouvolaa, Vantaa, Espoo ja Helsinki.
5. JOUTA-joukkueiden sijaintipaikat ovat Oulu, Kuopio, Vaasa, Tampere, Lahti, Turku, Espoo ja Helsinki.
6. VATI-toimintaa varten jokaiseen poliisilaitokseen perustetaan oma ryhmä.
7. Jokaisessa poliisilaitoksessa on oma tai toisen poliisilaitoksen kanssa ylläpidettävä taktisen neuvottelutoiminnan neuvotteluryhmä, jossa on vähintään viisi jäsentä ja päällystötasoinen vastuuhenkilö.
8. Jokainen poliisilaitos vastaa poliisikoiratoiminnasta 24/7. Erikoiskoirat ovat poliisiyksiköiden yhteiskäytössä. Poliisikoirat sijoitetaan pääsääntöisesti pääpoliisi- ja poliisiasemille.
9. Liikenneturvallisuuskeskus sijoitettiin sisäasiainministeriön 26.8.2013 tekemällä päätöksellä³² Helsingin poliisilaitokseen Malmin toimipaikkaan. Nykyiset muut liikenneturvallisuuskeskukset lakkautetaan 1.6.2014 mennessä.

6.4 LUPAPALVELUT

Valmisteluvastuu Poliisihallituksessa lupahallintojohtaja Anne Aaltonen

Sisäasiainministerin linjaus 2.10.2012

Ajokorttihallinto tulee siirtymään liikenteen turvallisuusviraston, Trafin tehtäväksi. Yksityiskohdista sovitaan tarkemmin Poliisihallituksen ja Trafin välisissä neuvotteluissa.

Pora III hankeryhmän raportti:

Lupahallinnon maksullisen ja maksuttoman toiminnan raportoinnin parantamiseksi sekä nettobudjetoinnin edellyttämän kustannusvastaavuuden ja siihen liittyvän maksupolitiikan selkeyttämiseksi toiminnon ohjausta ja organisointia tulee poliisiyksiköissä yhdenmukaistaa ja selkeyttää.

³² Sisäasiainministeriö, SM022:00/2012, 26.8.2013, Automaattisen liikennevalvonnan valtakunnallisen tukitoiminnon sijoittaminen

Lupahallinnon tiivis toiminnallinen yhteistyö muiden toimintalinjojen kanssa säilytetään. Lupahallinnon muita poliisitoimintoja tukeva rooli tulee varmistaa.

Lupahallinnon kehittämistä koskeva valmistelutyö tehtiin ottamalla huomioon LUPA2016-hanke. Samalla valmisteltiin lupahallinnon verkostomaista työskentelytapaa Poliisihallituksessa ja uusissa poliisilaitoksissa.

Lupapalvelut-linjatason alla oleva organisaattiorakenne oli aiemmissa poliisilaitoksissa epäyhtenäinen. Täytäntöönpanossa selvitettiin yhtenäisen organisaattiorakenteen käyttöönoton mahdollisuudet. Poliisihallitus valmisteli asiaa virkатыönä käyttäen apunaan olemassa olevaa lupaverkostoa.

Lupahallinnon kehittämisen linjaukset on asetettu Poliisin lupahallintostrategiassa (SM julkaisu 7/2012):

1. Poliisin lupahallinto keskittyy poliisin ydintehtäviin.
2. Lupahallinnon palvelu on asiakaslähtöistä.
3. Sähköinen asianhallinta käsittää kaikki lupahallinnon prosessit koko prosessin keston ajan.
4. Varmistetaan jatkuvalla seurannalla, että valtion maksuperustelain mukainen maksullinen toiminta on kustannusvastaavaa ja maksuttoman toiminnan resursoinnista huolehditaan.

Lupapalvelujen organisointi toteutettiin kohdassa 5.2 mainitulla tavalla. Poliisilaitosten toivomuksesta organisoinnissa jätettiin liikkumavaraa enemmän kuin poliisipalveluissa ja hallinto- ja esikuntapalveluissa. Niinpä lupapalvelujen organisointi on selvästi epäyhtenäisempi kuin muilla linjoilla. Lupapalvelujen prosessien kehittämistä jatketaan LUPA2016-hankkeen mukaisesti.

6.5 KANSAINVÄLISET TOIMINNOT

Vastuuhenkilö Poliisihallituksessa poliisijohtaja Kari Rantama

Työsuunnitelmassa osana hanketta tuli laatia linjaukset poliisin kansainvälisten tehtävien organisoinnista ja tehtäväjaosta eri poliisiyksiköiden kesken, mukaan lukien sisäasiainministeriön poliisiosaston ja Poliisihallituksen välinen tehtäväjako.

Selvitys ei valmistunut vuoden 2013 loppuun mennessä. Selvityksen tekemistä jatketaan vuoden 2014 aikana.

6.6 SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

Vastuuhenkilö Poliisihallituksessa kehitysjohtaja Tomi Vuori

Työsuunnitelmassa Poliisihallituksen tuli antaa ohjeistusta valtakunnalliseen ja paikalliseen sidosryhmäyhteistyöhön.

Ohjeistuksen antamiselle ei nähty tarvetta eikä ohjeistusta ole annettu. Ohjeistusta annetaan jos tarvetta myöhemmin ilmenee.

6.6.1 Poliisin neuvottelukuntien rakenteen ja toiminnan kehittäminen

Poliisihallituksen 30.12.2013 tekemällä päätöksellä³³ vahvistettiin poliisilaitosten poliisin neuvottelukuntien jäsenmäärä 1.1.2014 lukien. Poliisihallitus selvittää myöhemmin onko tarvetta lain-säädännöllisiin muutoksiin.

6.7 KIELELLISTEN PALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN

Vastuuhenkilö Poliisihallituksessa kehitysjohtaja Tomi Vuori

Sisäasiainministerin linjaus 2.10.2012:

Ruotsinkieliset palvelut varmistetaan. Kielilain (423/2003) 6 §:n 2 momentissa tarkoitetut alueelliset yksiköt (Raasepori, Pietarsaari, Mustasaari, Närpiö sekä Turunmaan kihlakunnan alue) säilytetään ennallaan.

Muutoksessa tuli turvata ruotsinkielisten palvelujen saatavuus. Poliisihallitus selvitti kelpoisuusvaatimukset uusien poliisilaitosten virkoihin niissä tapauksissa, joissa toimialueen kielellinen jaotus uudistuksesta johtuvasta syystä muuttuu.

PORA I -uudistuksessa muodostetut alueelliset yksiköt säilytettiin sellaisenaan. Poliisihallitus osoitti Pohjanmaan poliisilaitoksessa työskentelevälle poliisipäällystään kuuluvalla poliisimiehelle valtakunnallisen ruotsinkielisten palvelujen saatavuuden arvioimis- ja kehittämistehtävän.

Poliisihallitus teki yhteistyössä KPMG Oy:n kanssa palvelutasoselvityksen kielellisten palvelujen saatavuudesta³⁴. Työryhmän raportti valmistui 31.10.2013. Työryhmän tehtävänä oli arvioida kielellisten poliisipalvelujen tosiasiallista toteutumista kansalaisten asioidessa poliisin kanssa. Työryhmä selvitti palvelujen saatavuutta suomen, ruotsin, saamen ja viittomakielillä. Selvitys osoitti selkeitä puutteita muiden paitsi suomen kielen saatavuuden osalta. Työryhmä teki useita esityksiä palvelujen tason parantamiseksi.

Poliisihallitus selvitti myös niiden poliisimiesten asemaa, joiden kelpoisuus virkaan muuttui poliisilaitoksen kielellisen jaotuksen muuttuessa yksikielisestä kaksikieliseksi poliisilaitokseksi. Työnantaja tulee tulemaan tällaisten poliisimiesten kieliopintoja, jotta virkakelpoisuus kaksikielisen poliisilaitoksen poliisimiehen virkaan täyttyisi.

³³ Poliisihallitus, 2020/2013/5622, 30.12.2013

³⁴ Poliisihallitus, Kielelliset poliisipalvelut - Kielelliset poliisipalvelut -työryhmän loppuraportti, Poliisihallituksen julkaisu 2/2013, 31.10.2013

7. POLIISIYKSIKÖIDEN VÄLISEN YHTEISTOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Vastuuhenkilö Poliisihallituksessa kehitysjohtaja Tomi Vuori

7.1 TILANNEKUVAJÄRJESTELYT

Poliisin tilannekuvatoiminnot perustuvat operatiivisen toiminnan osalta paikallispoliisin johto- ja tilannekuvakeskusten sekä poliisin valtakunnallisten yksiköiden tilannekuvatoimintojen yhteistoimintaan. Valtakunnallinen tilannekuvatoiminto sovitetaan kokonaisturvallisuuden ylläpitämistä tukevaksi. Poliisihallitus toimii tilannekuvan yhteyspisteenä valtioneuvoston suuntaan.

Tilannekuvajärjestelyt liittyvät poliisin johto- ja tilannekeskusjärjestelyihin. Järjestelyt täsmentyvät tilannekeskusten aloittaessa toimintansa.

7.2 POLIISILAITOSTEN VÄLINEN YHTEISTOIMINTA

Työsuunnitelmassa Poliisihallituksen tuli osana työsuunnitelmaa ohjeistaa poliisiyksiköiden välisen yhteistoiminnan kehittäminen.

Ohjeistusta ei ole annettu vuoden 2013 loppuun mennessä. Tarvittava ohjeistus annetaan myöhemmin.

8. MUUTOSVAIHEEN HENKILÖSTÖJÄRJESTELYT JA HENKILÖSTÖPOLITIikka

Vastuuhenkilö Poliisihallituksessa hallintojohtaja Arto Nieminen

Pora III hankeryhmän raportti:

Henkilöstön asemasta muutostilanteessa säädetään mm. valtion virkamieslaissa (750/1994). Lähtökohtana uudistuksessa on vakinaisen henkilöstön aseman turvaaminen työssäkäyntialueella. Lisäksi lähtökohtana on velvollisuus ottaa vastaan virkamiehelle tarjottu, ammattitaitoa ja osaamista vastaava tehtävä työssäkäyntialueella. Henkilöstön uudelleen järjestely toteutetaan lähtökohtaisesti lain nojalla tapahtuvien henkilöstösiirtoin, ilmoittautumismenettelyä käyttäen ja tehtäväjärjestelyin.

1. Lähtökohtana on vakinaisen henkilöstön palvelussuhteen turvaaminen työssäkäyntialueella, mahdollinen uudelleen sijoittuminen ja tehtäväjärjestelyt. Lisäksi lähtökohtana on velvollisuus ottaa vastaan virkamiehelle tarjottu, ammattitaitoa ja osaamista vastaava tehtävä työssäkäyntialueella.
2. Muutos koskee henkilöstövaikutuksiltaan paikallispoliisin (pl. Helsinki ja Länsi-Uusimaa) poliisipäälliköitä ja apulaispoliisipäälliköitä, mahdollisesti paikallispoliisin sektorijohtajia toimeenpanovaiheessa tarkentuvan määrittelyn myötä, paikallispoliisin hallinto- ja tukitehtävissä toimivia sekä valtakunnallisten yksiköiden (KRP, Supo, LP), Poliisin tekniikkakeskuksen, Poliisiammattikorkeakoulun ja Poliisihallituksen henkilöstöä päälinjausten mukaisesti
3. Paikallispoliisin ja LP:n henkilöstö siirtyy ja virat siirtyvät perustettavaan poliisilaitokseen (myös mahdollisesti muita yksiköitä lain nojalla, esim. PTK, riippuen päälinjauksista). LP:n henkilöstö siirretään lähtökohtaisesti siihen perustettavaan poliisilaitokseen, minkä alueella yksikkö tällä hetkellä toimii. Viran siirtämiseen ei tarvita virkamiehen suostumusta (siirto lain nojalla).
4. Lakkaavien poliisilaitosten poliisipäällikön virat lakkautetaan ja perustetaan uusi poliisilaitoksen poliisipäällikön virka (poliisin hallintolaki 497/2009).
5. Poliisihallinnon virkanimikkeiden tulee vastata virkamiehen tehtäviä. Tehtävän mukaiset virkanimikkeet tulee ottaa käyttöön 1.1.2014 lukien.
6. Koko henkilöstö aloittaa Pora III -hankkeen myötä määritellyissä tehtävissään 1.1.2014 tai muun määritellyn siirtymäajan kuluessa. Muutoksen tullessa voimaan siirrytään suoraan uuteen organisaatorakenteeseen ilman välivaiheita.
7. Noudatetaan virkaehtosopimuksen mukaista 24 kuukauden palkkaturvaa.
8. Yksiköiden tulee tehdä systemaattista ja pitkäjänteistä henkilöstösuunnittelua toiminnan tehostamiseksi ja asetettujen vähennystavoitteiden saavuttamiseksi. Muutosjohtamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.
9. Lisäksi sovelletaan ensisijaisesti ja pääsääntöisesti ilmoittautumismenettelyä seuraavassa luvussa esitetyllä tavalla ja tehtäväjärjestelyjä poikkeustapauksissa.
10. Poliisiammattikorkeakoulun tutkinnonuudistus edellyttää opettajien kelpoisuusvaatimusten tarkistamista vastaamaan yleisen ammattikorkeakoululainsäädännön asettamia koulutustasotavoitteita siirtymäajan kuluessa. Poliisihallinnon kelpoisuusvaatimuksia tullaan tarkastelemaan laajemmin erillisessä selvityksessä.

8.1 ILMOITTAUTUMISKIERROKSET

PORA III hankeryhmän raportti:

Vakinaisen henkilöstön palvelussuhteen turvaamiseksi muutoksen kohteena olevien henkilöiden osalta käytetään suoraan lain nojalla tapahtuvien siirtojen ohella ensisijaisesti ja pääsääntöisesti ilmoittautumismenettelyä ja tehtäväjärjestelyä poikkeustapauksissa. Virkamies osallistuu ilmoittautumismenettelyyn siinä ryhmässä, johon hän vakinaisen virkansa perusteella kuuluu.

1. 1. kierros, poliisipäälliköt: paikallispoliisin poliisipäälliköt, LP:n päällikkö, Pohan yksiköiden päälliköt
2. 2. kierros, apulaispoliisipäälliköt: I kierrokselta sijoittamatta jääneet kelpoisuusvaatimukset täyttävät henkilöt, apulaispoliisipäälliköt, LP:n apulaispäällikkö,
3. 3. kierros, sektorijohtajat tarvittaessa, täsmentyy toimeenpanovaiheessa: aiemmilta kierroksilta sijoittamatta jääneet, sektorijohtajat (mukaan lukien LP:n ja KRP:n mahdolliset tulosityksiköiden vetäjät)
4. 4. kierros, hallinto- ja tukitehtävissä toimivat sekä mahdollisesti palveluverkoston muutoksen myötä kyseisissä tehtävissä toimivat Ilmoittautumisalueena poliisipäällikkö- ja apulaispoliisipäällikkökierroksella on koko valtakunta, muilla kierroksilla perustettavan uuden poliisilaitoksen alue. Kun Pohan alueyksiköt lakkautetaan ja kun muutos koskee Pohan vastuualueiden vetäjiä, Pohan alueyksiköiden ja vastuualueiden henkilöstö voi soveltuvin osin osallistua ilmoittautumismenettelyyn huomioiden kelpoisuusvaatimukset ja omaan virkaan nähden samantasoiseen virkaan ilmoittautuminen. Poliisihallitus todentaa kullekin henkilölle ilmoittautumiskierroksella soveltuvan henkilöstöryhmän. Muilta osin Pohan alueyksiköiden ja vastuualueiden vetäjien järjestelyjen osalta hyödynnetään etenkin eläkepoistuman suomia mahdollisuuksia ja tehtäväjärjestelyä. Poliisiammattikorkeakoulun henkilöstömäärän tehostamistoimenpiteet toteutetaan luonnollista poistumaa, etenkin eläkepoistumaa hyödyntäen ja tehtäväjärjestelyin. Keskusrikospoliisin alueellisten toimipisteiden henkilöstön osalta noudatetaan soveltuvin osin ilmoittautumismenettelyä huomioiden kelpoisuusvaatimukset ja omaan virkaan nähden samantasoiseen virkaan ilmoittautuminen, eläkepoistuman hyödyntämistä ja tehtäväjärjestelyä. Ilmoittautumismenettelykierroksen jälkeen tulee arvioida tarvitaanko lisää ilmoittautumiskierroksia vai voidaanko mahdollisesti käyttää tehtäväjärjestelyä. Avoin haku on mahdollista silloin, jos ilmoittautumiskierrokset eivät ole tuottaneet tulosta ja viran täyttäminen on tarkoituksenmukaista huomioiden asetetut toiminnan tehostamistavoitteet.

Poliisihallitus vahvisti 13.6.2013 henkilöstöjärjestelyjen periaatteet³⁵, joita noudatettiin ilmoittautumismenettelyssä ja muissa henkilöstöjärjestelyissä. Keskeisimpiä linjauksia olivat mm.

- Henkilöstö sijoitetaan ammattitaitoan ja osaamistaan vastaaviin tehtäviin.
- Henkilöstön yhdenvertaisen kohtelun takaamiseksi työssäkäyntialueen suoja turvataan kaikille muutoksen kohteena oleville riippumatta siitä onko kyseessä viraston sisäinen vai valtion toimintojen uudelleen järjestely.
- Irtisanomisen välttämiseksi lähtökohtana on velvollisuus ottaa vastaan virkamiehelle tarjottu ammattitaitoa ja osaamista vastaava tehtävä työssäkäyntialueellaan.
- Kenenkään palkka ei hallintorakenteen muutoksesta johtuvasta syystä laske 24 kk muutosturvan aikana.
- Palkkauksen muutosturva ei riipu siitä mihin tehtävään on ilmoittautunut tai siitä onko ilmoittautunut mihinkään tehtävään.
- Henkilöstön tukitoimia käytetään laajasti (koulutus, työaikajoustot, etätyö, muuttokustannusten korvaus, työhyvinvointi).
- Viimeistään 1.7.2015 eläkkeelle jääville tarjotaan mahdollisuus sijoittua uuteen tehtävään ilman ilmoittautumismenettelyä (ns. ennakoräätälöinti).

35 Poliisihallitus, 2020/2013/2413, 13.6.2013

- Ilmoittautumismenettely toteutetaan poliisilaitosten ja Poliisihallituksen osalta yhteisenä kierrosten 1 ja 2 osalta (valtakunnalliset kierrokset).
- Poliisihallituksen AVI-toimipaikkojen henkilöstö osallistuu ilmoittautumismenettelyyn siten, että he voivat ilmoittautua myös toimipaikkakunnalla olevan poliisilaitoksen tehtäviin.
- Poliisin tekniikkakeskuksen henkilöstö osallistuu ilmoittautumismenettelyyn siten, että he voivat ilmoittautua myös toimipaikkakunnalla olevan poliisilaitoksen tehtäviin.
- Liikkuvan poliisin Malmin toimipaikan henkilöstö osallistuu ilmoittautumismenettelyyn siten, että he voivat ilmoittautua Itä-Uudenmaan, Länsi-Uudenmaan ja Poliisihallituksen tehtäviin.
- Poliisihallituksen sisäisen tarkastuksen henkilöstö ja arpajaishallinnon, asehallinnon ja turvallisuusalan valvonnan vastuualueiden henkilöstö rajataan ilmoittautumismenettelyn ulkopuolelle koska näiden henkilöiden tehtävät ja organisatorinen asema eivät uudistuksessa muutu.

Ilmoittautumismenettely toteutettiin edellä mainittuja linjauksia soveltaen. Poliisihallitus laati yksityiskohtaiset ilmoittautumisohjeet³⁶, ilmoittautumisoikeutettujen nimilistat, tehtäväluettelot ja ilmoittautumislomakkeet kutakin ilmoittautumiskierrosta varten. Poliisilaitokset laativat Poliisihallituksen antaman ohjeistuksen mukaisesti ilmoittautumisohjeensa kierroksille kolme ja neljä. Ensimmäinen ilmoittautumiskierros alkoi 13.6.2013. Neljännen ja samalla viimeisen ilmoittautumiskierroksen henkilöstön sijoittamispäätökset tehtiin 28.10.2013. Ilmoittautumattomien ja ilmoittautumismenettelyssä sijoittumattomien sijoittamispäätökset tehtiin 27.11.2013, 5.12.2013 ja 12.12.2013, jolloin kaikille muutoksen kohteena oleville oli tehty sijoittamispäätös. Ketään ei irtisanottu.

Ilmoittautumismenettelyssä oli kaikkiaan 505 tehtävää ja ilmoittautumisoikeutettuja tai muutoin sijoitettavia (ns. ennakkoräätälöinnit ja virkasiirrot) oli yhteensä 670 henkilöä.

8.2 MUUTOSVAIHEEN HENKILÖSTÖSUUNNITELMIEN TEKEMINEN

Kaikissa uusissa poliisilaitoksissa sekä muissa poliisin yksiköissä laaditaan kevään 2014 aikana henkilöstösuunnitelma kaudelle 2014 – 2016 Poliisihallituksen antamien linjausten ja kehysjako päätösten puitteissa. Suunnitelmien teko ja tarkentaminen jatkuu alkuvuodesta 2014. Suunnitelmaan kirjataan henkilöstön määrä ja rakenne huomioon ottaen henkilöstön vähentämisvelvoitteet.

Poliisihallitus vahvistaa keväällä 2014 kullekin poliisiyksikölle vuosien 2014 - 2016 henkilöstösuunnitteen, joka toimii mm. henkilöstön vähennysvelvoitteiden seurantamittarina.

8.2.1 Työhyvinvointi muutoksessa

Poliisihallituksen tuli osana muutoksen täytäntöönpanoa laatia malli työhyvinvoinnin tukemisesta muutoksessa.

Poliisihallitus vahvisti 13.6.2013 poliisin työhyvinvointisuunnitelma -mallin³⁷. Suunnitelman tarkoituksena on tukea poliisin henkilöstöä selviytymään muutoksesta sekä tiedottaa muutoksen tukemisen toimenpiteistä. Suunnitelmassa korostetaan, että työhyvinvoinnista ovat vastuussa kaikki työyhteisön toimijat ja että työhyvinvoinnista huolehtiminen toteutuu parhaiten eri toimijoiden yhteistyöllä.

Suunnitelmassa luetellaan konkreettisia toimenpiteitä, jota työyhteisöissä voidaan käyttää ja toteuttaa. Tällaisia ovat mm. luennot, kehityskeskustelut, koulutus, työterveyshuollon palvelut, pelisääntökeskustelut ja viestintä, mm. PORA Cafe.

³⁶ Poliisihallitus, 2020/2013/2417, 13.6.2013, 2020/2013/2906, 11.7.2013, 2020/2013/2908, 2.9.2013 ja 2020/2013/2909, 1.10.2013

³⁷ Poliisihallitus, Poliisin työhyvinvointisuunnitelma -malli, 13.6.2013

Työhyvinvoinnista huolehtiminen jäi pitkälti poliisiyksiköiden toimenpiteiden varaan.

8.2.2 Osaamien varmistaminen muutoksessa

Olemassa olevaa osaamista hyödynnettiin sekä muutoksen valmistelussa (työryhmien työskentelyyn osallistui oman tehtäväalansa asiantuntijat ja osaajat) että henkilöstön sijoittamisessa uusiin tehtäviin. Poliisiyksiköt velvoitettiin huolehtimaan ja varmistamaan, että henkilöstöllä on riittävä osaaminen uusien tehtävien osaamisvaatimusten mukaisesti.

8.3 MUUTOSTURVA

Muutosturva koskee poliisin koko vakinaista henkilöstöä ja määräaikaista henkilöstöä virkasuhteen voimassaoloajan.

Poliisihallitus asetti yhteyshenkilön vastaamaan muutosturvaa koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin. Kaikkiin poliisiyksiköihin nimettiin omat yhteyshenkilöt.

Yhteyshenkilöiden käyttö ja tarve jäivät varsin vähäiseksi.

8.3.1 Virkasuhteen pysyvyys

Pora III hankeryhmän raportti:

Lähtökohtana on vakinaisen henkilöstön palvelussuhteen turvaaminen työssäkäyntialueella, mahdollinen uudelleen sijoittuminen ja tehtäväjärjestelyt. Lisäksi lähtökohtana on velvollisuus ottaa vastaan virkamiehelle tarjottu, ammattitaitoa ja osaamista vastaava tehtävä työssäkäyntialueella.

Poliisihallinnon virkanimikkeiden tulee vastata virkamiehen tehtäviä. Tehtävän mukaiset virkanimikkeet tulee ottaa käyttöön 1.1.2014 lukien.

Kaikki muutoksen kohteena olevat pyrittiin sijoittamaan koulutustaan, osaamistaan ja mahdollisimman hyvin aiempaa vaatuvuustasoaan vastaavaan tehtävään. Ketään ei irtisanottu. Ilmoittautumismenettelyssä virkanimikkeet yhtenäistettiin kaikkien tehtävien osalta. Poliisinimikkeiden käyttämisestä annettiin erikseen tarkentavia ohjeita. Lähtökohtaisesti sellaisissa tehtävissä, joissa ei tarvita poliisivaltuuksia tuli käyttää siviilininimikettä. Koska siviilininimikkeellä hoidettavaksi tarkoitettuja tehtäviä entuudestaan hoitivat poliisinimikkeellä olevat poliisimiehet, linjattiin mm., että lupa-, esikunta- ja hallintoyksikön päällikön, viestinnän, materiaali- ja toimitilahallinnon ja työvuorosuunnittelun tehtäviin voitiin edelleen sijoittua poliisin virkanimikkeellä. Sen sijaan henkilöstö- ja taloushallinnon tehtävissä ei tullut käyttää poliisinimikkeitä.

Edellä mainitun lisäksi poliisinimikkeen käyttö turvattiin poliisimiehille tehtävästä riippumatta niissä tapauksissa, joissa siviilininimikkeen käyttäminen poliisinimikkeen sijaan olisi aiheuttanut tehtävään sijoitettavalle eläke- tai muun vastaavan etuuden menetyksen.

8.3.2 Palkkaus

Pora III hankeryhmän raportti:

Noudatetaan virkaehtosopimuksen mukaista 24 kuukauden palkkaturvaa.

Hallintorakenteen muutoksesta johtuvat toimenkuvamuutokset huomioitiin henkilöstön tehtävien vaativuustasoissa ja palkkauksessa. Vaativuustasot yhtenäistettiin poliisilaitosten välillä kaikkien ilmoittautumismenettelyssä olleiden tehtävien osalta. Poliisilaitosten palkkojen määrätymisen yleiset perusteet ja periaatteet käsiteltiin poliisin ylijohdon palkkajohtoryhmässä ja Poliisihallituksen tehtävien vaativuustasot Poliisihallituksen palkkausjärjestelmän arviointi- ja seurantaryhmässä ennen kunkin ilmoittautumiskierroksen alkamista.

Tehtäviin sijoittamisessa yhtenäistämisestä johtuen yksittäisissä tapauksissa joidenkin henkilöiden tehtävien vaativuustaso laski, vaikka tehtävä pysyi entisenä. Syynä tähän oli aiempi väärä vaativuustason soveltaminen.

Poliisihallitus yhdessä järjestöjen kanssa selvittää vuoden 2014 aikana hallintorakenteen muutosten vaikutukset poliisin palkkausjärjestelmään.

8.3.3 Virka- ja tehtäväjärjestelyt, uudelleensijoitusmahdollisuudet poliisihallinnon/valtionhallinnon sisällä

Muutoksen kohteena olevalle esikunta-, hallinto- ja tukitehtävissä oleville oli tavoitteena avata oikeudet Heli-järjestelmään.

Poliisihallitus pyysi 11.6.2013 Valtiokonttorilta muutoksen kohteena oleville oikeutta päästä Heli-virkajärjestelyn piiriin. Valtiokonttori päätti 20.6.2013, että virkajärjestelyoikeutta ei myönnetä, koska tässä muutoksessa kenelläkään ei ollut todellista irtisanomisuhkaa.

8.3.4 Tukitoimet muutoksessa

Koulutus, joustavat työaikajärjestelyt, etätyö, muuttokustannusten korvaaminen ym. tukitoimet järjestetään valtion henkilöstöpolitiikan ja asiasta aiemmin annettujen ohjeiden ja määräysten mukaan.

Muutoksen tukitoimet jäivät kunkin poliisiyksikön toteutuksen varaan.

9. PORA III -VIESTINTÄSUUNNITELMA

Valmisteluvastuu Poliisihallituksessa viestintäpäällikkö Marko Luotonen

Laadittiin valtakunnallinen³⁸ ja paikalliset viestintäsuunnitelmat ja viestintäkalenterit osaksi PORA III -aikataulusuunnitelmaa

- Luotiin kokonaisvaltainen tapahtumakalenteri PORA III:n toimeenpanohankkeen ajaksi.

9.1 VALTAKUNNALLINEN VIESTINTÄSUUNNITELMA

Poliisihallituksessa valmisteltu valtakunnallinen viestintäsuunnitelma sovitettiin yhteen sisäasiainministeriön PORA III -hanketyöryhmän viestintäsuunnitelman³⁹ kanssa.

Valtakunnalliseen työsuunnitelmaan kirjattiin:

- Poliisiylijohtajan videoblogit keskimäärin kerran kuukaudessa.
- Valtakunnalliset PORA Cafét videoituna keskimäärin kerran kuukaudessa.
- PORA III:n valtakunnallinen road-show poliisiylijohtajan johdolla, käynnit kaikkien uusien poliisilaitosten aluilla.
- Hankeorganisaation kaikkien tasojen työryhmien työn dokumentointi järjestettiin valtakunnalliseen SharePoint-neuvottelutilaan.
- Luotiin SharePoint-työtilaan valtakunnallinen ja paikalliset keskustelufoorumit.

Poliisiylijohtaja on 29.6.2012 ja sen jälkeen ainakin kuudessa blogikirjoituksessaan käsitellyt poliisin hallintorakenneuudistusta.

Hankkeessa järjestettiin 22.11.2012 - 13.12.2013 12 poliisin koko henkilöstölle tarkoitettua PORA Cafe -informaatiotilaisuutta. Tilaisuudet järjestettiin videoyhteyksin ja niihin osallistui keskimäärin 40 toimipaikkaa/tilaisuus. Tilaisuuksissa esitettiin poliisihallinnon ajankohtaiskatsaus, hankkeen tilannekatsaus ja vastattiin etukäteen lähetettyihin ja tilaisuuden aikana esitettyihin muutosta koskeviin kysymyksiin. Tilaisuuksissa esitettiin yhteensä 94 muutokseen liittyvää kysymystä. Lisäksi Poliisihallituksen henkilöstölle järjestettiin neljä POHA Cafe -informaatiotilaisuutta, joissa käsiteltiin Poliisihallituksen muutosta.

Poliisiylijohtaja ja hankejohtaja vierailivat 19.9.2013 - 5.11.2013 välisenä aikana kaikissa uusissa poliisilaitoksissa sekä Helsingin ja Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksissa ja Poliisiammattikorkeakoulussa. Tilaisuuksissa keskusteltiin poliisiyksiköiden johdon kanssa poliisihallinnon ajankohtaisista asioista ja poliisiyksiköiden tulostavoitteiden toteutumisesta, tavattiin poliisiyksiköiden henkilöstöä, esitettiin muutoksen tilannekatsaus sekä vastattiin henkilöstön esittämiin kysymyksiin. Poliisiyksiköiden henkilöstöllä oli mahdollisuus osallistua tilaisuuteen joko olemalla paikalla tai videoyhteydellä. Tilaisuuksiin osallistui vähimmillään noin 20 henkilöä ja enimmillään yli 100 henkilöä.

Valtakunnallinen ja poliisiyksikkökohtaiset SharePoint-neukkarit rakennettiin ja avattiin aktiivikäyttöön vuoden 2012 lopulla. Neukkariin tallennettiin mm. valtakunnallisen projektiryhmän kokousaineistot ja -muistiot, työryhmien valmistelumateriaalia, ilmoittautumismenettelyä koskevat valmistelu- ja päätösasiakirjat sekä erilaista tukimateriaalia. Tallennettu aineisto oli kaikkien poliisiyksiköiden ja koko henkilöstön käytettävissä.

Neukkariin avattiin valtakunnallinen ja poliisiyksikkökohtaiset keskustelufoorumit. Valtakunnallista keskustelua ei syntynyt. Muukin keskustelu jäi hyvin vähäiseksi. Syytä keskustelun vähäisyy-

38 Poliisihallitus, PORA III täytäntöönpanon viestintäsuunnitelma, 14.12.2012

39 Sisäasiainministeriö, PORA III -hanketyöryhmän viestintäsuunnitelma 1.10.2012 - 31.12.2015, 6.11.2012

teen ei ole selvitetty. Oletettavasti ainakin PORA Cafe -informaatiotilaisuudet ovat voineet vähentää muun julkisen keskustelun tarvetta.

9.2 PAIKALLISET VIESTINTÄSUUNNITELMAT

Alueellisissa projektiryhmissä laadittiin valtakunnallisen mallin mukaan paikallinen viestintäsuunnitelma. Viestintäsuunnitelmissa täsmennettiin ja jalkautettiin valtakunnallinen suunnitelma poliisiyksikön tarpeita vastaavaksi.

Alueelliset projektiryhmät järjestivät videotekniikkaa hyväksi käyttäen paikallisia PORA Cafe -informaatiotilaisuuksia paikallisten tarpeitten mukaisen määrän. Informaatiotilaisuuksissa poliisilaitosalueen henkilöstöllä oli mahdollisuus keskustella oman alueen muutoksiin liittyvistä asioista.

Alueellisen projektiryhmän valmistelumateriaali tallennettiin PORA III -neukkariin, jossa se oli koko henkilöstön luettavissa ja käytettävissä.

Nimitetyt poliisipäälliköt tekivät poliisilaitoskäyntejä tulevan poliisilaitosalueen poliisilaitoksiin.

10. ASIAKIRJAHALLINTO

Valmisteluvastuu Poliisihallituksessa asiakirjahallintopäällikkö Merja Lounaskorpi

Poliisihallituksen asiakirjahallinto laati valtakunnallinen asiakirjahallinnon suunnitelman ja ohjeistuksen asiakirjahallinnon toteuttamiseksi. Suunnitelmaan ja ohjeistukseen sisällytettiin:

- muutoksen hallinta asiakirjahallinnollisesti
- lakkautettavien arkistonmuodostajien arkistojen päättäminen
- muodostettavien uusien arkistonmuodostajien arkistoinnin ja asiakirjahallinnon aloittaminen

Uudet poliisilaitosalueet laativat valtakunnallisen suunnitelman ja ohjeistuksen pohjalta poliisilaitosten asiakirjahallinnon suunnitelmat ja tarvittavan ohjeistuksen.

11. PORA ICT -HANKE JA TOIMITILAHANKE

Valmisteluvastuu Poliisihallituksessa tekninen johtaja Pirkko Paavola-Häggblom ja tietohallintopäällikkö Janne Suuriniemi

Poliisihallitus asetti 14.1.2013 PORA III:n tietojärjestelmämuutosten suunnitteluun ja toteutukseen PORA III -ICT-alatyöryhmän⁴⁰. Työryhmä toimi yhteistyössä HALTIK:n ja muiden yhteistyötoimien kanssa.

Työryhmän keskeisinä tehtävinä oli suunnitella, toteuttaa ja varmistaa uutta poliisin organisaatiota palvelevien tietojärjestelmien häiriötön toiminta 1.1.2014. Tavoitteet toteutuivat pääsääntöisesti suunnitellulla tavalla ja muutoksen kohteena olleet tietojärjestelmät olivat käytettävissä 1.1.2014 alkaen.

Muutoksen kohteena oli 40 HALTIK:n, 4 Palkeiden ja 7 muiden sidosryhmien hallinnoimaa tietojärjestelmää. Muutostyön tekemiseen käytettiin 1100 henkilötyöpäivää (HALTIK, POHA ja sidosryhmät), josta POHAN osuus on noin 255 henkilötyöpäivää. Toimittajien toteutunut työmäärä oli yhteensä 1210 henkilötyöpäivää. PORA III:n ICT-kustannuksia seurattiin projektinumerolla 49965608. Projektinumerolle on kirjattu vuoden 2013 loppuun mennessä 1,24 miljoonaa euroa. Vuoden 2014 alkupuolella maksettavaksi tulee noin 0,36 miljoonan euron laskut. Työryhmä on arvioinut, että toteutuneet poliisihallinnon kokonaiskustannukset tulevat olemaan noin 1,6 miljoonaa euroa. Muutokseen oli budjetoitu 1,35 miljoonaa euroa, joten määrärahan ylitys tulee olemaan 0,25 miljoonaa euroa. Lisärahoitusesitykset on tehty 31.10.2013 ja 21.2.2014. ICT-hanke päätettiin ICT-alatyöryhmän päätöksellä.

Poliisihallitus on 21.8.2013 tekemällään päätöksellä⁴¹ velvoittanut poliisiyksiköt perustamaan projektin valmistelevaan toimialueensa toimipisteiden kehittämistä hallintorakennemuutoksen tavoitteiden mukaisesti. Poliisiyksiköiden tuli selvittää vuokratilakustannusten säästömahdollisuudet, selvittää lakkautettavien toimipisteiden vuokrasopimusten voimassaolo ja irtisanomisajat, tehdä toimintasuunnitelma toimitilojen vähentämisestä niissä toimipisteissä, joissa toimitilojen kokonaispinta-ala on yli 45 m²/henkilö sekä tehdä toimintasuunnitelma niistä toimitiloista, joissa hankeryhmän esityksen mukaan on voimakas tilatehostamisen tarve. Poliisiyksiköiden selvitykset ja esitykset valmistuivat 29.11.2013 mennessä. Selvitystyön koordinoitua varten asetettiin ohjausryhmä.

Poliisihallituksen tuli tuottaa em. selvitystyön loppuraportti 31.12.2013 mennessä. Raportin työstämiseen on myönnetty jatkoaikaa. Raportin luonnos on esitelty poliisin johtoryhmälle 27.1.2014, minkä jälkeen se on lähetetty ohjausryhmälle lausunnolle.

Toimitilamenojen arvioitu kehitys käy ilmi PORA III -hankeryhmän esityksestä. Toimitilamenot vuonna 2012 olivat 72,9 miljoonaa euroa. Ennusteen mukaan menot lisääntyisivät ilman kehittämistoimenpiteitä siten, että vuonna 2016 ne olisivat 84,9 miljoonaa euroa. Menoihin kohdentuu 5,0 miljoonan euron säästötavoite, joten säästötoimenpiteet toteutettuna menot olisivat tuolloin 79,9 miljoonaa euroa.

Poliisiyksiköt ovat omissa selvityksissään löytäneet mahdollisuudet yhteensä 2,5 miljoonan euron säästöön, joka on noin puolet vaadittavasta säästöstä. Toteutettavista säästötoimenpiteistä päätetään loppuraportin valmistumisen jälkeen.

⁴⁰ Poliisihallitus, 2020/2012/4075, 14.1.2013

⁴¹ Poliisihallitus, 2020/2013/3634, 21.8.2013

12. PORA III -HANKKEEN RISKIENHALLINTA, SEURANTA JA ARVIOINTI SEKÄ KUSTANNUKSET

Valmisteluvastuu Poliisihallituksessa hankejohtaja Jorma Issakainen

12.1 RISKIENHALLINTA

Pora III hankeryhmän raportti:

Työryhmän tunnistama keskeinen riski on muutoksen aikataulu, joka edellyttää toimeenpanon välitöntä käynnistämistä. Aikataulussa pysyminen (eli toimeenpano pääsääntöisesti 1.1.2014) tuo merkittävät edut hankkeen toteutumisella, ja siksi viivästymisellä olisi kielteisiä taloudellisia ja toiminnallisia seurauksia.

Keskeisimmät toiminnalliset riskit ovat:

- Useiden muutosten samanaikaisuus (edellisessä kappaleessa mainitut lainsäädäntö ja tietojärjestelmämuutokset) edellyttää yhteensovittamista ja muutoksen taitavaa johtamista. Toimeenpanovaiheen suunnitteluun ja johtamiseen kiinnitetään erityistä huomiota poliisihallinnon kokonaistilanteen näkökulmasta.
- Hälytystoiminta on poliisitoiminnan alueista herkin häiriöille. Poliisilaitosten suurentuminen johtaa hälytystoiminnan näkökulmasta uuteen tilanteeseen. Mahdolliset toiminnalliset riskit hallitaan suunnittelemalla poliisilaitosuudistuksen kanssa uutta aluejakoa tukeva yleisjohto-, johtokeskus ja tilannekeskustoiminta.

Keskeisimmät taloudelliset riskit ovat:

- Työryhmän linjaus ei sisällä vielä kaikkia palveluverkkoon liittyviä linjauksia, joille on kuitenkin asetettu euromääräinen kustannustavoite Poliisin tulosohjauksen ja voimavarojen kehittämistyöryhmän esityksen mukaisesti. Linjausten kustannusvaikutusten arviota tarkennetaan
- Poliisin tekniikkakeskuksen uudelleenorganisointiin liittyvät kustannusarviot voivat tarkentua työryhmän jatkotyössä varsinaisten linjausten valmistelun yhteydessä.
- Kustannusvaikutusten arvio perustuu nykyiseen henkilöstön luonnollisen poistuman tasoon. Poliisin eroamisikää koskevat muutokset voivat vaikuttaa väliaikaisesti poistuman hidastumiseen.
- Poliisin talouden näkökulmasta esitetyt valtionhallinnon ict -säästöt ja mahdolliset viranomaisen turvallisuusverkon, Tuven, kustannukset eivät sisälly tämän mietinnön arvioihin. Mahdollisten lisäsäästöt vaikuttavat suoraan operatiivisen henkilöstön määrään.

Henkilöstön hyvinvointiin ja osaamiseen liittyvät riskit:

- Useiden merkittävien muutosten samanaikaisuus ja edellisten Pora-uudistusten läheisyys ovat haasteita henkilöstön jaksamiselle ja valmiudelle muutoksiin kaikilla henkilöstön tasoilla. Tämä asettaa erityiset vaatimukset toimeenpanovaiheen henkilöstösuunnittelulle.
- Uudelleen järjestettävissä toiminnoissa, joista laajuudeltaan merkittävien on liikennevalvonta, henkilöstön osaamisen säilyminen ja tähän liittyen motivaatio tulee varmistaa huolellisesti

Hankejohto teki poliisin riskianalyysityökalua käyttäen hankkeen toteutumiseen liittyvän riskikartoituksen 7.1.2013. Kartoituksessa nousi esille kaksi merkittävää riskiä ja kolme vähäisempää riskiä. Riskikartoitus käsiteltiin valtakunnallisessa projektiryhmässä, joka hyväksyi riskit ns. jäännösriskinä.

Ensimmäinen merkittävä riski liittyi ulkoisiin tekijöihin. Ns. poralait eivät olleet hankkeen käynnistyessä vielä eduskunnan käsittelyssä eikä niiden säätämisaikajankohdasta ollut tarkkaa tietoa. Lait hyväksyttiin hieman arvioitua myöhemmin, 11.6.2013. Hyväksymisaikajankohda viivästytti hieman liikkuvan poliisin lakkauttamisesta johtuvien järjestelyjen valmistelua ja myöhästytti ilmoittautumismenettelyn käynnistämistä. Viivästyksellä ei lopulta ollut merkittävää vaikutusta valmistelun ja täytäntöönpanon toteuttamiselle.

Toinen merkittävä riski liittyi ajanhallintaan. Muutoksen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon oli käytettävissä noin vuoden pituinen aika. Käytettävissä ei ollut yhtään reserviäikää eikä minkään osatekijän valmistelussa ollut varaa myöhästyä. Erityisen suuri huoli oli ICT-muutosten vaatiman ajan riittävyydestä ottaen huomioon, että merkittävän osan muutostyöstä tekivät ulkoiset palveluntuottajat. Toinen merkittävä huoli liittyi henkilöstöjärjestelyihin tarvittavan ajan riittävyyteen.

Muut riskit liittyivät viestinnän onnistumiseen, hankejohtoon resurssien vähäisyyteen ja varahenkilöstön puuttumiseen.

Hankkeen aikana ei tehty muita varsinaisia riskikartoituksia. Hankejohto seurasi edellä mainittujen ja muiden mahdollisten riskien todennäköisyyttä hankkeen aikana. Edellä mainitut riskit eivät toteutuneet eikä uusia riskejä ilmennyt.

12.2 SEURANTA JA ARVIOINTI

Sisäasiainministerin linjaus 2.10.2012

Sisäisen turvallisuuden ministerityöryhmä seuraa uudistuksen toteutumista ja sen vaikutusta poliisin toimintaan. Toimenpiteiden toteutumista ja poliisin menojen kehittymistä arvioidaan vuosittain kehyspäätösten yhteydessä.

Valtakunnallisen hankeryhmän tehtävänä on seurata päätettyjen muutosten täytäntöönpanoa. Täytäntöönpanovaiheen päätyttyä vuonna 2016 sisäministeriö huolehtii siitä, että muutoksen vaikutuksista tehdään ulkopuolinen selvitys. Toimeenpanovaiheessa tulee myös selvittää hankkeen vaikutukset sukupuolten tasa-arvoon.

Pora III hankeryhmän raportti

Pora III -hanketyöryhmän tehtävänä on seurata uudistusten toimeenpanoa ja vaikutuksia. Työryhmä tekee ainakin seuraavat väliarviot: vuoden 2013 alussa arvioidaan hankkeiden käynnistyminen, vuoden 2014 alussa arvioidaan toimeenpanon toteutuminen ja vuoden 2015 alussa arvioidaan uudistusten vaikututtavuus ja kustannusvaikutukset vuoden 2014 osalta.

Hanketyöryhmän arviointi perustuu seuraaviin kriteereihin:

1. Linjaukset pannaan toimeen riittävässä laajuudessa ja aikataulun mukaisesti.
2. Toimenpiteillä saavutetaan asetetut taloudelliset tavoitteet.
3. Uudistusten kokonaisvaikutus poliisin taloudelliseen tulokseen on tavoitteen mukainen ja tarvittaviin lisätoimenpiteisiin on ryhdytty.
4. Poliisitoiminnan hyvän taso säilyy.
5. Henkilötyövuosien tavoitteet toteutuvat tulosalueittain

Hankkeen tavoitteena on saavuttaa 25 - 30 miljoonan euron säästö vuoteen 2016 mennessä. Hankeryhmä on esityksessään kirjannut päälinjausten kustannusvaikutukseksi yhteensä 28,6 miljoonaa euroa, joista henkilöstömenojen osuus on 15,9 miljoonaa euroa, toimitilamenojen osuus 5,0 miljoonaa euroa, muiden menojen osuus 4,1 miljoonaa euroa ja investointien osuus 0,6 miljoonaa euroa. Tulojen lisäyksellä tulisi kattaa 3,0 miljoonaa euroa.

Hankeryhmän esityksessä henkilötyövuosien vähennystavoitteet on kuvattu alla olevassa taulukossa⁴².

Taulukko 28 Toimenpiteisiin liittyvät henkilötyövuosien tehostamistavoitteet.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Poliisihallituksen henkilöstömäärän vähennys	7	29	29	29	29	29	29
Paikallispoliisin pp ja app vähennys	19	24	28	30	30	30	30
Paikallispoliisin hallinto-htv vähennys	50	70	90	90	90	90	90
Liikenneturvallisuuskeskusten henkilöstön vähennys	5	10	11	11	11	11	11
Suojelupoliisin hallinto-htv vähennys	3	3	3	3	3	3	3
Liikkuvan poliisin hallinto-htv vähennys	25	35	35	35	35	35	35
Liikkuvan poliisin pp ja app vähennys	2	2	2	2	2	2	2
Liikkuvan poliisin päällystön määrän vähennys	5	13	20	20	20	20	20
Polamk henkilöstövähennys	13	17	20	20	20	20	20
PTK:n henkilöstövähennys	-	3	8	8	8	8	8
Yhteensä	129	203	238	240	240	240	240

Hankeryhmän esityksessä todetaan, että henkilötyövuosien osalta tavoitteena on, että operatiivisen toiminnan henkilötyövuosivähennykset ovat mahdollisimman pieniä. Johto- ja päällystötöhtävien sekä tukitoimintojen osalta vähennystavoitteet ovat sitä vastoin mahdollisimman laajat. Työryhmän näkemyksen mukaan kaikki vähennykset perustuvat toiminnan tehostumiseen eivätkä laske johto- ja tukitoimintojen tasoa.

Todettakoon, että edellä olevassa taulukossa PTK:n henkilöstövähennystavoitteet eivät ole kirjautuneet yhteenlaskuriville. Esimerkiksi vuoteen 2016 mennessä vähennystavoite on merkityn 238 htv:n sijaan 246 htv:ta.

Henkilöstömenojen vähentymistä seurataan henkilötyövuosimäärän kehitymisellä ja keskimääräisellä henkilötyövuoden hinnalla (htv x e/htv). Poliisin tulostietojärjestelmään on laadittu seurantaraportit, joiden avulla Poliisihallitus seuraa htv-määrän kehitystä vuosien 2011 - 2016 aikana. Kuluva vuosi raportti laskee htv-ennusteen, jota verrataan tavoitelukuun. Raportissa on nähtävissä vähennys yksikkökohtaisesti htv-määränä ja muunnettuna euromääräksi.

Toimitila- ja muiden menojen vähentymistä seurataan kirjanpidossa menojen euromäärän muutoksella.

12.3 PORA III -TÄYTÄNTÖÖNPANON KUSTANNUKSET

PORA III -hallintorakenneuudistuksen täytäntöönpanon kustannuksia on seurattu projektinumerolla 499957 ja ICT-kustannuksia projektinumerolla 49965608. Projektinumerolle tuli kirjata täytäntöönpanon valmisteluun ja toteutukseen liittyvät ostot, matka- ja majoituskulut, kokouskulut, päivärahat ja muut täytäntöönpanoon suoraan liittyvät menot. Meritt-raporteista on pääteltävissä, että kaikki poliisiyksiköt eivät ole käyttäneet projektinumeroa 499957 kattavasti.

⁴² Sisäasiainministeriö, Poliisin hallintorakenneuudistus PORA III - päälinjaukset, sisäasiainministeriön julkaisu 34/2012, sivu 131

Projektinumerot otettiin käyttöön vuoden 2013 alusta. Vuoden 2012 menot eivät näin ollen ole tiedossa. Menot ovat tältä ajalta varsin vähäiset, enintään muutama tuhat euroa. Projektinumerolle 499957 on vuoden 2013 tilinpäätöksessä (vahvistamaton) kirjattu 147.107 euroa.

ICT-kustannukset ovat luvussa 11. mainitun mukaisesti noin 1,6 miljoonaa euroa.

Käytettyä työaikaa seurattiin Taimissa samalla projektinumerolla 499957. Työajanseurantatiedoista ilmenee, että projektinumeron käyttö ei ole ollut kattavaa. On selviä viitteitä siitä, että osa käytetystä työajasta on jäänyt työajanseurannassa erittelemättä. Kirjattu työaika kuvaa siten hankkeeseen käytettyä minimityöaikaa.

Projektinumerolle 499957 on vuonna 2013 kirjattu työaikaa 35.068 tuntia eli noin 21 henkilötyövuotta.

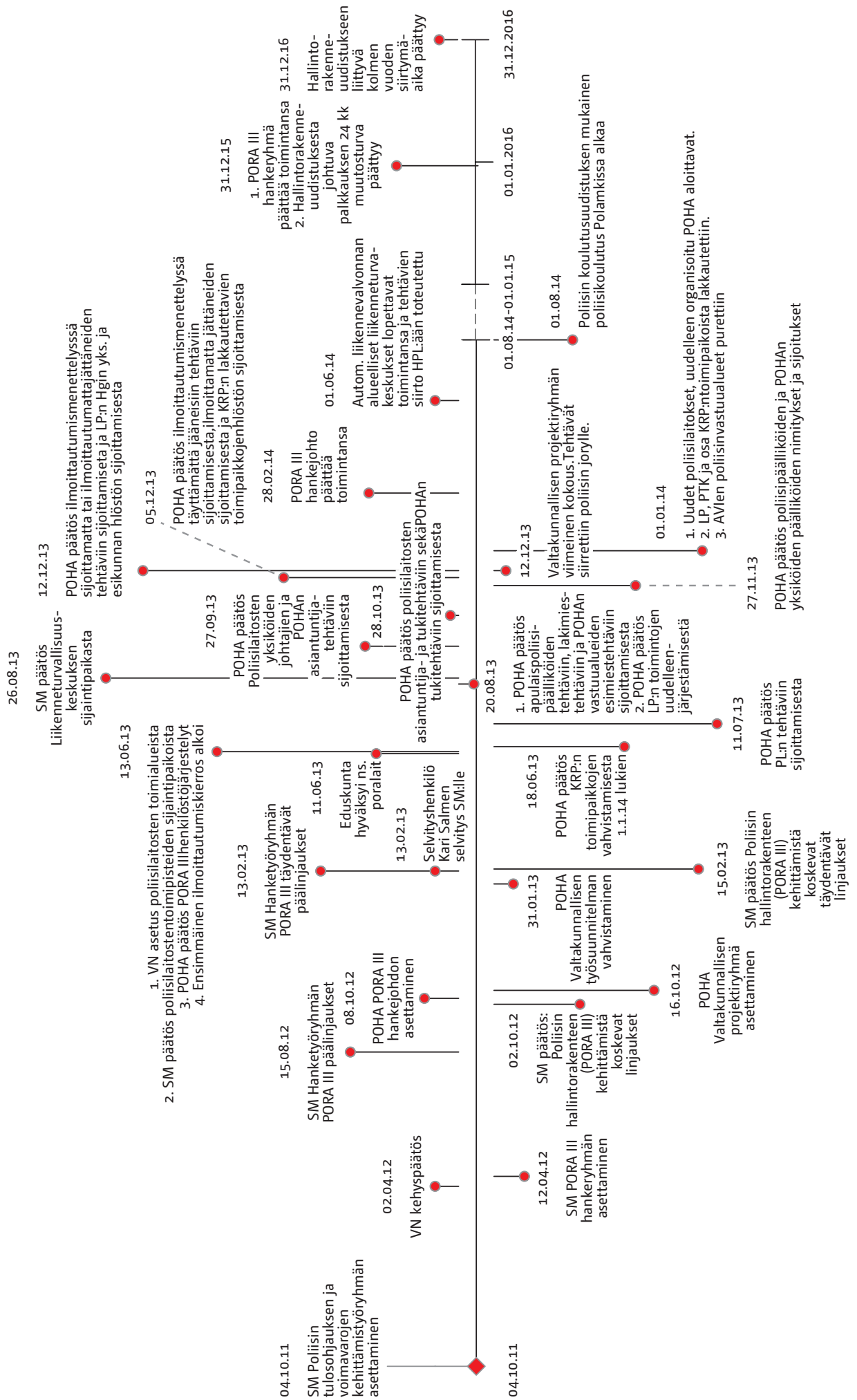
LIITE 1: PORA III -HANKKEEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

- 4.10.2011 SM asetti osastopäällikkö Kauko Aaltomaan johtaman työryhmän selvittämään poliisin tulosoikeuden ja voimavarojen kohdentamisen kehittämistarvetta. Työryhmän toimikausi oli 4.10.2011 - 29.2.2012. Loppuraportti luovutettiin SM:lle 6.3.2012.
- 4.4.2012 VN:n kehyspäätös. Poliisin määrärahoihin osoitetaan lisärahoitusta asteittain siten, että lisäys on 30 miljoonaa euroa vuonna 2016. Lisäksi käynnistetään poliisin palveluverkkouudistus, toteutetaan vuosina 2014 - 2015 koko poliisihallintoa koskeva hallintorakenneuudistus (PORA III), toteutetaan poliisin sähköisten palvelujen kehittämishanke, toteutetaan poliisiasiain toiminnanohjausjärjestelmähanke (VITJA) sekä käynnistetään automaattisen liikennevalvonnan kehittämishanke.
- 12.4.2012 SM asetti poliisin hallintorakenteen kehittämishankkeen ja nimesi osastopäällikkö Kauko Aaltomaan johtaman hankeryhmän tätä tehtävää varten ajaksi 12.4.2012 - 31.12.2015. Hankeryhmän tehtävänä oli mm. kartoittaa nykytila, laatia esitys Poliisihallituksen rakenteiden keventämisestä, selvittää aluehallintovirastojen poliisin vastuualueiden tarpeellisuus, laatia esitys poliisin valtakunnallisten yksiköiden määrän vähentämisestä, laatia esitys poliisin palveluverkostoksi, laatia esitys poliisilaitosten määrän vähentämisestä, laatia esitys poliisikoulutuksen järjestämisestä, tarkastella poliisin resursseihin ja niiden käyttöön liittyvät tukitoiminnot, tehdä esitys henkilöstön asemasta muutoksessa, tehdä muut tarpeelliset esitykset poliisin toiminnan tehostamiseksi, arvioida ja seurata muutoksen toiminnalliset, taloudelliset ja henkilöstöön liittyvät vaikutukset, valmistella tarpeelliset hallituksen esitysluonnokset sekä varmistaa päätettyjen muutosten toimeenpano.
- 15.8.2012 Hanketyöryhmän esitys ”Poliisin hallintorakenneuudistus PORA III:n päälinjaukset” valmistui. Esitys luovutettiin SM:lle 21.8.2012. Esitys sisältää toimeksiannossa mainitut osa-alueet.
- 2.10.2012 SM:n päätös ”Poliisin hallintorakenteen (PORA III) kehittämistä koskevat linjaukset.” Päätöksessä linjataan poliisitoiminnan taso, johtamisrakenteiden ja johtamistoimintojen uudistaminen, Poliisihallituksen rakenteiden keventäminen, aluehallintovirastojen poliisin vastuualueiden purkaminen, poliisilaitosten määrän vähentäminen, liikennevalvonnan keskittäminen paikallispoliisille ja liikkuvan poliisin muiden toimintojen järjestäminen, Keskusrikospoliisin toiminnan kehittäminen, Suojelupoliisin toiminnan tehostaminen, poliisikoulutuksen uudistaminen ja Poliisiammattikorkeakoulun toiminnan tehostaminen, poliisin palveluverkon kehittäminen ja henkilöstön asema muutoksessa.
- 8.10.2012 Poliisihallitus asetti PORA III -hankejohdon. Hankejohdon tehtävänä oli toimia uudistuksen täytäntöönpanon suunnittelu- ja toteutusvaiheen johtotehtävässä. Hankejohdon vastuulle kuului erityisesti valtakunnallisen työsuunnitelman laadinta, työsuunnitelmaan kirjattujen linjausten toimeenpanon yhdenmukaisuuden varmistaminen, henkilöstöjärjestelyihin liittyvän ilmoittautumismenettelyn ohjaaminen ja seuranta sekä vastuu hankeorganisaation työsuunnitelman mukaisesta toiminnasta.
- 16.10.2012 Poliisihallitus asetti poliisiylijohtaja Mikko Paateron johtaman valtakunnallisen PORA III -projektiryhmän ajalle 16.10.2012 - 28.2.2014. Projektiryhmän tehtävänä oli laatia uudistuksen toimeenpanon linjaukset ja ohjeistus sekä seurata ja ohjata uudistuksen käytännön toimeenpanoa poliisiyksiköissä. Projektiryhmän ensimmäinen kokous pidettiin 29.10.2012 ja 15. ja samalla viimeinen kokous pidettiin 12.12.2013.

- 31.1.2013 Poliisihallitus vahvisti PORA III:n valtakunnallisen työsuunnitelman.
- 13.2.2013 PORA III -hankeryhmä luovutti SM:lle esityksensä ”Poliisin hallintorakenneuudistus PORA III - täydentävät päälinjaukset.” Esitys sisälsi esitykset linjauksiksi poliisin palveluverkon kehittämisestä, Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnan uudelleen organisoinnista ja automaattisen liikennevalvonnan tukitoimintojen keskittämisestä.
- 13.2.2013 Selvityshenkilö Kari Salmi luovutti SM:lle selvityksensä ”Poliisin hallintorakenneuudistukseen liittyvä selvitys.” Selvityshenkilön tehtävänä oli tehdä selvitys Poliisihallituksen tehtävistä ja asemasta osana poliisihallinnon organisaatiota, arvioida Poliisihallituksen tehtäviä ja työnjakoa sisäasiainministeriön poliisiosaston välillä sekä tehdä ehdotuksia, joiden avulla poliisin tulosoajasta ja voimavarojen kohdennusta linjataan ministeriön johdolla ja tehdä ehdotuksia, joiden avulla voidaan karsia tuki- ja hallintoresursseja ja vahvistaa operatiivisissa tehtävissä toimivien poliisien osuutta.
- 15.2.2013 SM:n päätös ”Poliisin hallintorakenteen (PORA III) kehittämistä koskevat täydentävät linjaukset.” Päätöksessä linjataan poliisin palveluverkon kehittäminen, Poliisin tekniikkakeskuksen uudelleen organisointi, automaattisen liikennevalvonnan tukitoimien keskittäminen sekä arpajashallinnon, asehallinnon ja turvallisuusalan valvonnan tehtävien organisointi Poliisihallitukseen.
- 11.6.2013 Eduskunta hyväksyi ns. poralait.
- 13.6.2013 VN:n asetus poliisilaitosten toimialueista.
- 13.6.2013 SM:n päätös poliisilaitosten toimipisteiden sijaintipaikoista.
- 13.6.2013 Poliisihallituksen päätös ”PORA III -henkilöstöjärjestelyt.” Päätöksessä linjataan ne periaatteet, joita sovelletaan hallintorakenneuudistukseen liittyvissä henkilöstöjärjestelyissä.
- 13.6.2013 Ensimmäinen ilmoittautumiskierros alkoi.
- 18.6.2013 Poliisihallituksen päätös Keskusrikospoliisin toimipaikkojen vahvistamisesta 1.1.2014 lukien.
- 11.7.2013 Poliisihallituksen päätös poliisipäälliköiden ja Poliisihallituksen yksiköiden päälliköiden nimityksistä ja tehtäviin sijoittamisesta.
- 11.7.2013 Poliisihallituksen päätös poliisilaitosten johtamis- ja organisaatorakenteesta.
- 23.8.2013 Poliisihallituksen päätös apulaispoliisipäälliköiden tehtäviin, lakimiestehtäviin ja Poliisihallituksen vastuualueiden esimiestehtäviin sijoittamisesta.
- 23.8.2013 Poliisihallituksen päätös Liikkuvan poliisin toimintojen uudelleen järjestämisestä. Päätös koskee Helsingin yksikön kenttähenkilöstön jakamista Helsingin, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan poliisilaitosten kesken, lentoaseman yksikön siirtoa Itä-Uudenmaan poliisilaitokseen, turvallisuusyksikön ja kuljetustehtävien siirtämistä Helsingin poliisilaitokseen, ajokoulutuksen siirtämistä Poliisiammattikorkeakouluun ja liikennevalvonnan ohjaustoiminnon sijoittamista Poliisihallitukseen.
- 26.8.2013 SM:n päätös liikenneturvallisuuskeskuksen sijoittamisesta.
- 27.9.2013 Poliisihallituksen päätös poliisilaitosten yksiköiden johtajien ja Poliisihallituksen asiantuntijatehtäviin sijoittamisesta.
- 28.10.2013 Poliisihallituksen päätös poliisilaitosten asiantuntija- ja tukitehtäviin sekä Poliisihallituksen tukitehtäviin sijoittamisesta.
- 27.11.2013 Poliisihallituksen päätös poliisilaitoksissa ilmoittautumismenettelyssä täyttämättä jääneisiin tehtäviin sijoittamisesta.

- 5.12.2013 Poliisihallituksen päätös ilmoittautumismenettelyssä täyttämättä jääneisiin tehtäviin sijoittamisesta, ilmoittautumismenettelyssä ilmoittautumatta jättäneiden tehtäviin sijoittamisesta ja Keskusrikospoliisin lakkautettavien toimipaikkojen henkilöstön sijoittamisesta.
- 12.12.2013 Valtakunnallinen projektiryhmä piti viimeisen kokouksen. Projektiryhmälle kuuluvat tehtävät siirrettiin poliisin johtoryhmässä käsiteltäväksi.
- 12.12.2013 Poliisihallituksen päätös ilmoittautumismenettelyssä sijoittamatta tai ilmoittautumatta jättäneiden ja liikkuvan poliisin Helsingin yksikön ja esikunnan henkilöstön tehtäviin sijoittamisesta
- 1.1.2014 Uudet poliisilaitokset ja uudelleen organisoitu Poliisihallitus aloittivat toimintansa. Liikkuva poliisi, Poliisin tekniikkakeskus ja osa Keskusrikospoliisin toimipaikoista lakkautettiin. Aluehallintovirastojen poliisin vastuualueet purettiin.
- 28.2.2014 PORA III -hankejohto päätti toimintansa.
- 1.6.2014 Automaattisen liikennevalvonnan alueelliset liikenneturvallisuuskeskukset lopettavat toimintansa ja tehtävien siirto Helsingin poliisilaitokseen sijoitettuun liikenneturvallisuuskeskukseen on toteutettu.
- 1.8.2014 Poliisin koulutusuudistuksen mukainen poliisikoulutus Poliisiammattikorkeakoulussa alkaa.
- 31.12.2015 PORA III -hankeryhmä päättää toimintansa.
- 31.12.2015 Hallintorakenneuudistuksesta johtuva palkkauksen 24 kk muutosturva päättyy.
- 31.12.2016 Hallintorakenneuudistukseen liittyvä kolmen vuoden siirtymäaika päättyy.

TÄYTÄNTÖÖNPANON AIKATAULU

ISSN-L 1798-7121
ISSN (painettu) 1798-7121
ISSN (verkkojulkaisu) 2242-5640
ISBN (painettu) 978-952-491-941-9
ISBN (verkkojulkaisu) 978-952-491-932-6
Poliisihallituksen julkaisut verkossa: www.poliisihallitus.fi/julkaisut
Paino: Kopijyvä
Kuopio 2014